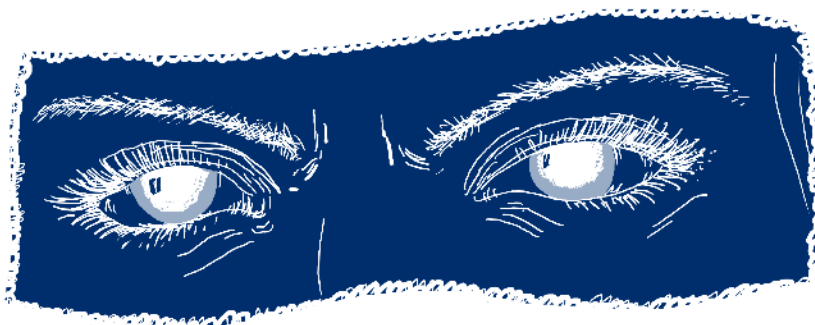

ZPRÁVY 2017

PODZIM

Mám vztek, chce se mi plakat, jak zuřím, myslím na to, že bych někoho z útočníků chtěla potkat. Chtěla bych se mu podívat do očí a říct mu, ty posranej džihádsto, i já jsem muslimka, ale vy jste jen zvrhlá zvířata, co vražděj na rozkaz nevinný lidi! Podívejte, co jste způsobili všem těm lidem, nám slušnejm věřícím a celému světu. Neexistuje žádný, žádný vysvětlení, které byste mi podali a obhájlí jím ty jatka, co tady i u vás pácháte... chce se mi z vás blejt!

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA 2017 VRCHOLÍ

3 současné **izraelské hry** v novém překladu.

REUVEN KALINSKY: AMSTERDAM BLOG

HILLEL MITTELPUNKT: NEHODA

OREN YAACOBI: SKLENĚNÁ STĚNA

Prezentace překladů formou scénického čtení proběhne **na začátku prosince ve Švandově divadle.**

Více informací již brzy na www.dilia.cz/dilna a eliasova@dilia.cz

PROJEKT VZNIKL ZA PODPORY DOZORČÍ RADY DILIA.

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	8
Premiéry	14
Nabízíme – České hry	18
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	28
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	43
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	44
Premiéry	44
Informujeme	45
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	47
Informujeme	47
Rozhovor	50
Vydané knihy	53
Nabízíme – Literární díla	54
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	54
Informujeme	54
Rozhovor	55
Premiéry	58
REJSTŘÍK	60

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 1,
190 03 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

prof. JUDr. Jiří Srstka

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 283 893 603

fax: 283 893 599

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Záznamník (24 hodin denně):

tel.: 283 893 603

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Eliášová

tel.: 266 199 823

David Košťák

tel.: 266 199 837

půjčování a prodej textů

Mgr. Pavla Jakobsson

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Mgr. Jana Michalíková

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alena Jakoubková

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA

AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Mgr. Jan Barták

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Anna Tichá

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Tomáš Herold

tel.: 266 199 865

Mgr. Hana Felklová

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Zuzana Hůlková

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

VÍTĚZKOU CENY EVALDA SCHORMA SE STALA KATEŘINA JANDÁČKOVÁ

V rámci slavnostního večera s názvem Den D převzala ve středu 10. května 2017 v Jazz Clubu Reduta hlavní Cenu Evalda Schorma autorka Kateřina Jandáčková, studentka pražské DAMU, za svou původní hru *Ve dne v noci*.

Cena Evalda Schorma za původní hru, dramaturgii či překlad hry (do češtiny dosud nepeložené) je určena pro studenty a je spojena s finanční odměnou pro autora (nebo kolektiv). Cena je udělována každoročně na základě nominací, přičemž nominovat může jakákoli fyzická osoba, zejména však pedagogové a studenti výše uvedených škol a divadelní odborná veřejnost.

Hlavním cílem je podpora a motivace mladých autorů a překladatelů v jejich autorské práci. Díla začínajících autorů se tak mohou dostat do širšího divadelního kontextu, než je samotná akademická půda. Cena Evalda Schorma se během své existence stala vedle Ceny Alfréda Radoka prestižním oceněním, uznávaným nejen v Čechách, ale i v zahraničí. „*Smyslem tohoto ocenění je podpořit mladé autory, ale také inspirovat studenty k vlastní autorské či překladatelské tvorbě pro divadlo. Díky těmto aktivitám objevila agentura DILIA*

řadu dnes již etablovaných dramatiků a překladatelů,“ vysvětluje Zdeněk Harvánek, vedoucí Divadelního a Hudebního oddělení DILIA.

Texty oceněné Cenou Evalda Schorma se doposud dočkaly více než 30 divadelních inscenací v profesionálních divadlech, např. v Národním divadle moravskoslezském Ostrava, Švandově divadle, Studiu Ypsilon, A Studiu Rubín, Městském divadle Zlín, Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami, a 6 rozhlasových inscenací.

Cenu Evalda Schorma, která je určena studentům divadelních škol za původní divadelní či rozhlasovou hru, dramaturgii nebo překlad, uděluje DILIA pravidelně již od roku 2001. V letošním roce se v nominacích objevila jak původní autorská tvorba, tak překlady dosud nepeložených divadelních textů. Do finále se nakonec dostalo 8 mladých autorů a jejich 7 děl.

DILIA se rozhodla udělit tři Čestná uznání za původní dramatickou tvorbu, která získala studentka brněnské FFMU Kateřina Volánková za původní hru *(Ne)chtěná útěcha*, student brněnské JAMU Matěj Randár za původní hru *Ochutnej Zlín* a Adam Skala z pražské DAMU za původní hru *Zářez*. Třetí místo obsadili dva překladatelé, student JAMU Otto Kauppinen za překlad finské hry Marie Kilpi *To je ale nemilé* a student DAMU Oskar Bábek za překlad hry Davida Johnstona *Busted Jesus Comix*. Na druhém místě se umístily studentky FFMU Kateřina Chromková a Eliška Pírková se svým překladem hry Angéliky Liddell *A vydaly se ryby válčiti s člověkem*.

4 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Absolutní vítězkou Ceny Evalda Schorma se stala autorka hry *Ve dne v noci*, studentka pražské DAMU Kateřina (Kasha) Jandáčková, která získala také finanční odměnu ve výši 10.000,- Kč. Finančního ohodnocení se dočkali také laureáti na druhém a třetím místě.

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2016

1. MÍSTO

Kateřina (Kasha) Jandáčková (DAMU)

za původní hru ***Ve dne v noci***

2. MÍSTO

Kateřina Chromková a Eliška Pírková (FFMU)

za překlad hry Angéliky Liddell ***A vydaly se ryby válčiti s člověkem***

3. MÍSTO

Oskar Bábek (DAMU)

za překlad hry Davida Johnstona ***Busted Jesus Comix***

Otto Kauppinen (JAMU)

za překlad hry Marie Kilpi ***To je ale nemilé***

ČESTNÉ UZNÁNÍ

Kateřina Volánková (FFMU)

za původní hru ***(Ne)chtěná útěcha***

Matěj Randár (JAMU)

za původní hru ***Ochutnej Zlín (kabaret o stycích)***

Adam Skala (DAMU)

za původní hru ***Zářez***

Synopse her oceněných Cenou Evalda Schorma naleznete v sekci Nabízíme české hry.

DEN D

10. května 2017 proběhl Den D, kde představila svou činnost a dlouhodobé projekty na podporu českých autorů agentura DILIA. V rámci večera byla mimo jiné udělena také Cena Evalda Schorma, kterou získala mladá autorka Kateřina (Kasha) Jandáčková, studentka Divadelní fakulty AMU.

„Cílem akce s názvem Den D je již pravidelně představit aktivity agentury DILIA, která se kromě své běžné činnosti pravidelně a dlouhodobě věnuje také podpoře nastupující generace divadelníků, a zároveň uděluje také plakety DILIA autorům starším za jejich celoživotní přínos“, upřesnil smysl slavnostního večera ředitel DILIA Jiří Srstka.

V rámci večera, kterým provázal Jiří Havelka, byly mimo jiné představeny knihy, jež získaly Literární grant DILIA. Agentura DILIA se letos již po šesté rozhodla podpořit české spisovatele a nakladatele udělením grantu na první vydání původního slovesného díla. Členové Dozorčí rady DILIA mezi mnoha kvalitními přihlášenými rukopisy vybrali tři vítězné a Literární grant DILIA pro rok 2016 udělili: nakladatelství Meander (Petr Tuček: *Vlasy se vrací*), nakladatelství JOTA (Jana Vrzalová: *Zasnoubená se smrtí*) a nakladatelství PRÁH (Ludmila Engelová: *Sto růží v bidetu*).

Také Divadelní oddělení DILIA představilo své dlouhodobé projekty na podporu mladých českých divadelníků, mezi které patří udílení Ceny Evalda Schorma. „*Smyslem tohoto ocenění je podpořit mladé autory, ale také inspirovat studenty k vlastní autorské či překladatelské tvorbě pro divadlo. Díky těmto aktivitám objevila agentura DILIA řadu dnes již etablovaných dramatiků a překladatelů,*“ vysvětluje Zdeněk Harvánek, vedoucí Divadelního a Hudebního oddělení DILIA. Cenu Evalda Schorma, která je určena

studentům divadelních škol za původní divadelní či rozhlasovou hru, dramaturgii nebo překlad, uděluje DILIA pravidelně již od roku 2001. Absolutní vítězkou Ceny Evalda Schorma se stala autorka hry *Ve dne v noci*, studentka pražské DAMU Kateřina (Kasha) Jandáčková.

Vedle mladých a začínajících autorů ocenila Dozorčí rada DILIA také autory za celoživotní dílo. Z rukou předsedy Dozorčí rady DILIA Vadima Petrova převzali plaketu DILIA Miloslav Čížek, Jan Petránek, Vladimír Suchánek, Sylvie Richterová, Stanislav Milota a Igor Vejsada. „Dozorčí rada DILIA již několik let udílí plaketu DILIA, jejímž prostřednictvím chce ocenit umělce za jejich celoživotní umělecké tvůrčí počiny a aktivní činnosti v kulturní oblasti. Společně s ostatními aktivitami tak chce DILIA ocenit kontinuálně kulturní dění nejen v České republice“, uzavírá Vadim Petrov.

MŠ

ROMAN SIKORA VÍTĚZEM MEZINÁRODNÍ DRAMATICKÉ SOUTĚŽE HOVORY O HRANICÍCH

Porota mezinárodní dramatické soutěže, kterou loni na podzim vypsal Státní divadlo v Norimberku ve spolupráci s činohrou Divadla F. X. Šaldy v Liberci, vyhlásila vítěze. Z celkem 35 zaslaných textů vybrali arbitři po dvouhodinném rokování tři.

První místo, dotované premií 3500 euro a především premiérou regu-
lérní inscenace ve Státním divadle v Norimberku v červnu 2018, obsadil Roman Sikora se hrou **Zámek na Loiře**: „Text vycházející z tradice Jeana Geneta, Jeana-Paula Sartra nebo Václava Havla se věnuje analýze jazyka a způsobu, jímž jazyk utváří komunikaci a určuje způsob, kterým vnímáme zkušenosti a hodnoty, jež sdílíme. (...) Autor stvořil unikátní jazykový svět složený z jednoduchých frází, které lidé používají v každodenní komunikaci, a jejich variací. (...) Porota s radostí přijala účast v této hře a doufá, že čtenáři, divadelníci i diváci si

podobně užijí setkání s tímto chytrým, do posledního detailu vystavěným, originálním a komplexním světem tohoto textu.“

Slovenská autorka Lenka Čepková se umístila na druhém místě (2000 euro) se svou hrou **Žijeme**: „Jedná se o sociopolitický text s velice hravým začátkem, v němž herci ztvárňují nejen množství trojrozměrných postav, ale také identit v mnoha reálných i surreálných situacích. Hra se odehrává v socialistické minulosti, národní přítomnosti a rozvrácené slovenské budoucnosti. Z formálního hlediska text vyniká kombinací vnitřních monologů a dialogických pasáží, jež vytváří kontinuální proud vědomí, rytmičky organizující jevištní prvky.“

Třetí místo (1500 euro) míří do Čech, obsadila ho Michaela Štěchová se svou hrou **Byt na předměstí světa**: „Na první pohled se hra jeví jako černá komedie, na druhý se v ní začínají rýsovat vysoce aktuální témata: nebezpečí terorismu, strach z cizích kultur, postfaktická společnost, v níž jsou skutečná fakta úzce spojena se lží a hoaxy. Text chytře propojuje český a německý svět, úspěšně pracuje s rozdíly a podobnostmi mezi evropskými a mimoevropskými kulturami a dokládá nesmyslnost předsudků. Zároveň je hru možné považovat za příklad tzv. dobře napsané hry – s krystalickými dramatickými a divadelními situacemi, jasnými komediálními postavami a smyslem pro černý humor.“

Jednu z her, jež se umístily na druhém a třetím místě, uvede v červnu 2018 ve světové premiéře Divadlo F. X. Šaldy.

Porota zasedala ve složení: Simone Sterrová, šéfdramaturgyně Divadla Brémy; Eva Maria Voigtländerová, šéfdramaturgyně vídeňského Burgtheatru; Ján Šimko, šéfdramaturg literárně-dramatické redakce Slovenského rozhlasu; Petr Christov, teatrolog a dlouholetý vedoucí Katedry divadelní vědy FF UK; Klaus Kusenberg, šéf činohry Státního divadla v Norimberku; Christian Papke, zakladatel a ředitel soutěže, předseda poroty (bez hlasovacího práva).

TALKING ABOUT
BORDERS
INTERNATIONAL DRAMA CONTEST

6 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Ceny byly slavnostně předány na zahajovacím večeru třetího ročníku festivalu Hovory o hranicích ve čtvrtek 29. června v 19.30 na Komorní scéně Státního Divadla v Norimberku. Hlavním cílem tohoto festivalu je představit současné i klasické české a slovenské dramatiky prostřednictvím inscenovaných čtení a přednášek.

KATEŘINA RUDČENKOVÁ V BERLÍNĚ

Kus: Česka: Druhá sklizeň 2017/
Ein Stück: Tschechien: Nachlese 2017

MŠ

Scénické čtení nového německého překladu hry Kateřiny Rudčenkové *Čas třeseňového dýmu*, beseda s autorkou, ale také workshop o současné české dramatické a překladatelský seminář – to vše zahrnoval letošní ročník projektu Kus: Česka: Druhá sklizeň 2017/Ein Stück: Tschechien: Nachlese 2017, který proběhl v polovině června v Berlíně.

Drama Panorama e. V. a České centrum Berlín se v projektu festivalu „Kus: Česka: Druhá sklizeň 2017“/„Ein Stück: Tschechien: Nachlese 2017“ opětovně věnoval české současné dramatické v německém překladu. Loňská vítězná autorka Ceny publika festivalu byla pozvána do Berlína na týdenní rezidenční pobyt, který byl spojený s překladem a scénickým čtením její hry *Čas třeseňového dýmu*.

Součástí projektu byl také workshop k aktuální české dramatické a jejímu překladu (na příkladu hry Kateřiny Rudčenkové *Čas třeseňového dýmu*, ale také dalších divadelních her, které byly představeny na festivalu Kus Česka v minulých letech). Organizace se ujalo České centrum Berlín,

Humboldtova univerzita v Berlíně, Katedra západoslovanských jazyků a Drama Panorama: Forum für Übersetzung und Theater e. V.

MŠ

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2017 – SOUČASNÉ IZRAELSKÉ DRAMA

V letošním roce pořádá DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura již potřinácté překladatelskou dílnu. Workshop je určen začínajícím překladatelům, ať už z řad studentů filologických oborů, či naopak studentů divadelních škol a dalších, kteří mají dostatečné jazykové vybavení a zájem o divadelní texty. Překladatelská dílna DILIA je v letošním roce zaměřena na **oblast současné hebrejsky psané dramatiky**.

Smyslem překladatelské dílny je přiblížit účastníkům problematiku překladu divadelního textu. Každý účastník během workshopu přeloží jednu divadelní hru. Účastníci budou pracovat pod vedením zkušených překladatelů a dramaturgů, s nimiž budou průběžně svou práci konzultovat. Na společných setkáních budou moci diskutovat průběh práce s ostatními účastníky dílny. Odbornými tutorkami jsou v letošním roce Lenka Bukovská a Magdalena Křížová.

Na závěrečném večeru, který celý projekt uzavře, budou formou scénického čtení představeny všechny přeložené texty. Slavnostní zakončení Překladatelské dílny DILIA 2017 proběhne v prosinci tohoto roku ve Švandově divadle.

V rámci Překladatelské dílny DILIA 2017 budou přeloženy následující tituly:

Hillel Mittelpunkt: Nehoda

Stipendistka: Alžběta Glancová

Tutorka: Lenka Bukovská

Oren Yaacobi: Skleněná stěna

Stipendistka: Markéta Šebestová

Tutorka: Magdalena Křížová

Reuven Kalinsky: Amsterdam Blog

Stipendistka: Sára Foitová

Tutor: Magdalena Křížová

Projekt vzniká za podpory Dozorčí rady DILIA.

HE

HRY NOMINOVANÉ NA PRESTIŽNÍ CENU TONY V DILIA

Další ročník světově nejsledovanějších divadelních cen vyhlásil své vítěze.

Tony Award je cena udílená každoročně od roku 1947 vybranými pracovníky divadel a novináři v různých oblastech divadla, muzikálu a činohry. Získat ji mohou pouze inscenace a tvůrci z Broadwaye.

Výsledky Tony Awards byly slavnostně vyhlášeny 11. června.

V kategorii nejlepší hra zvítězila:

J. T. Rogers: Oslo

Ostatní nominované tituly:

Paula Vogel: Indecent

Lucas Hnath: A Doll's House, Part 2

Lynn Nottage: *Sweat*

Tučně označené nominované hry jsou dostupné v DILIA. Dotazy a objednávky na e-mail: kostak@dilia.cz

DK

A portrait of Barbora Schnelle, a woman with long, wavy dark hair, looking slightly to the right. The image is overlaid with a semi-transparent red filter. The text is positioned on the left side of the image.

Rozhovor

**BARBORA
SCHNELLE**

**SPOLEČENSKO-
POLITICKÉ NASAZENÍ
SE V NĚMECKU OD
DIVADLA OČEKÁVÁ,
U NÁS SE TENTO
TYP DIVADLA
MUSÍ NEUSTÁLE
OBHAJOVAT.**

Foto: Jan Handrejch

Od roku 2001 žiješ a pracuješ v Berlíně. Jak náročné bylo změnit prostředí a adaptovat se?

Moc jsem o tom tehdy nepřemýšlela – ve vysokém stádiu těhotenství jsem v Brně obhájila svou feministickou disertaci o Elfriede Jelinek a pak se rychle stěhovala za svým mužem do Berlína, abychom se mohli o dítě postarat společně. Už tehdy jsem pochopila, jak složité je role v rodině rovnoprávně rozdělit a že je na to tato společnost naprosto nepřipravená. V Německu je situace lepší než u nás, např. každý má právo na místo ve školce a to od jednoho roku dítěte, ale v realu je to vždycky složitější. Poté, co jsem se přestěhovala do Berlína, jsem uvažovala, že budu dělat spoustu jiných věcí. To je na tom městě totiž úžasně – člověk se může neustále nově orientovat, tzv. nelineární životopisy jsou normální. Pak jsem se ale nějak oklikou vrátila k divadlu. Co se týče identity, žiju jako mnoho dalších lidí s migrační zkušeností v rozdvojeném světě – své tři děti vychovávám česky, ale zároveň jsem po letech přijala i němčinu jako „svůj“ další jazyk, do kterého taky překládám. Navíc zjišťuji, že se tak nějak podvědomě obklopuji lidmi, kteří mají migrační zázemí, třeba naše letitá domácí lékařka je z Bolívie.

Věnuješ se překladům současných německých divadelních her do češtiny, přičemž speciální pozornost věnuješ textům Elfriede Jelinek. Tvá studie s názvem *Elfriede Jelinek a její divadlo proti divadlu* vyšla v roce 2006 v nakladatelství Větrné mlýny. Co tě na tvorbě Elfriede Jelinek nejvíc fascinuje?

Elfriede Jelinek je pro mě inspirativní v mnoha ohledech. Pamatuji se, jak jsem poprvé narazila na její texty, bylo to v polovině devadesátých let. Ocítla jsem se tehdy v naprostém rauši z textu, který je napěchovaný významy, texty a podtexty, slovními hříčkami, aliteracemi, převrací ustálené fráze a idiomy atd. a zároveň má jasné kritické zacílení, rozrušuje

zavedené interpretace a dovádí nás do netušených míst naší kulturně-politické zkušenosti.

Překládat Jelinek znamená hledat vždy ke každému textu interpretační klíč, pochopit jeho strukturu významovou, intertextuální, ale i onomatopickou, je to zdlouhavý proces. Na druhou stranu jsem v rámci studia pramenů díky Jelinek vždy v zajímavé společnosti – od antických dramatiků až po současné feministické filozofky.

Velkou inspirací je ale třeba Martin Heidegger, k němuž se Jelinek vztahuje velmi kriticky. Díky tomu jsem přečetla třeba většinu Heideggerových prací, protože to, jak Heidegger pracuje s jazykem (a to, jak jeho filozofie funguje právě jenom v napojení na němčinu a je v podstatě nepřeložitelná) je jedním z klíčů k pochopení jazykových her textů Elfriede Jelinek. Heidegger často tvoří slova z jednoho slovního kořene a neustále na sebe vrší jejich komplikované variace, které vlastně znemožňují zaujmout pevnou pozici. Adorno to nazýval „žargonem pravosti“ (v češtině vyšla nedávno jeho kniha pod názvem *Žargon autenticity*, jde ale opět o heideggerovské „das Eigentliche“). Jde vlastně o demagogický přístup k jazyku, který znehodnocuje myšlenky a vyprazdňuje obsahy slov a ačkoliv si mluvíčtí činí nárok na pravost nebo autenticitu, není nikde pevně zakotven a tudíž skryt za každým novým slovem. Přesně tento typ „žargonu“ Jelinek dále kriticky obrábí. Velmi silně se to objevuje třeba ve hře *Totenauerg*, kde Jelinek domýšlí konsekvence této filozofie bytí odtrženého od reality. V souvislosti s touto hrou jsem se ale zabývala i dílem Hannah Arendt – její filozofie, která je jediné možná v dialogu s protějškem, myslící a činnou bytostí, je mi velmi blízká.

Fascinující je, jak dokáže být Jelinek naprosto současná, až vizionářská – dokladem toho je např. její dramatická analýza současného bankovního sektoru, hra, která vyšla v nakladatelství Brkola jako *Obchodníkovy smlouvy*. Viděla jsem její inscenaci od režiséra Nicolase Stemanna, který je takovým dvorním režisérem Jelinek, a byl to pro mě opravdu zážitek, groteskní a hravé divadlo, které zároveň otevírá problémy naší doby v celé její komplexnosti. Teď bych té hře v češtině dala titul *Kupecké kontrakty*

a přizpůsobila se zvukomalebně originálu. To je mimochodem tak se všemi mými překlady – vždycky žádám režisérky a režiséry, aby mě kontaktovali, než začnou zkoušet, protože mám další nápady, jak se překladu chopit a na co se třeba zkusit interpretačně podívat z jiné stránky. Udělala to třeba Katharina Schmitt, když inscenovala *on není jako on* a jsem jí za to velmi vděčná. To je totiž výhoda překladu, zejména u tak interpretačních autorek jako je Jelinek, dá se neustále napojovat na živou realitu. Jsem taky pro, aby si každá generace přeložila např. „svého“ Shakespeara. Jedině tak má divadlo smysl, pokud nechce vytvářet muzeální instalace.

Kteří další německojazyční autoři a autorky tě zajímají?

Soustavně se věnuji opravdu jen překladům Elfriede Jelinek, ale nějak se ke mně dostali i další velcí Rakušané – Bernhard, Handke nebo Schwab. Zvlášť u Schwaba je vykloubenost a neologičnost jazyka extrémní, ale zároveň je to naprosto fascinující, v pravém smyslu „prokletý“ básník. Jeho *Pornogeografii* jsem překládala spolu s režisérem Michalem Hábou a byla to skvěle spolupráce, protože jsme do překladu mohli projektovat už i jeho scénické vize. Inscenace pak dostala Cenu Josefa Balvína a Schwabova hra se teď bude dělat pro rozhlas, na to jsem moc zvědavá. Teď zrovna překládám další rakouskou autorku Kathrin Röggla, která jde velmi svébytně v tradici všech zmíněných.

Zajímají mě zejména ale autorky a autoři, kterým o něco jde, kteří píší s určitou vizí, co chtějí na divadle prostředky dramatického jazyka sdělit. Přeložila jsem třeba hru *Ilegální pomocníci* od Maxi Obexer, která vychází z rozhovorů s lidmi, kteří pomáhají lidem na útěku před válkou. Ocítají se chtít nechtě jednou nohou v ilegality, protože současné strnulé zákonodárství je zcela odtrženo od reality a není schopno lidem poskytnout nutnou ochranu. V Německu ta hra vyvolala obří protesty pravicově extremistické strany AfD, která Obexer obvinila z toho, že vyzývá k protizákonnému jednání. Naštěstí se široká kulturní veřejnost ostře ohradila.

Německojazyčná dramatika patří k nejprogresivnější v Evropě. Dají se vyzporovat nějaké obecné rysy, ať už po formální stránce či ve výběru témat?

Německá dramatika, to je široké spektrum her od konverzačních populárních komedií až po postdramatické, esejistické texty. Co mě momentálně zajímá je fenomén cizinctví a to, jak se jím mění pohled na německou dramaturgii jako takovou. Na letošních Autorentheatertage (festivalu současných her) v Deutsches Theater v Berlíně vyhrály tři dramatické, všechny s neněmeckými kořeny. O jedné si porota mimochodem podle jména myslela, že je muž – byla to Izraelka Sivan Ben Yishai. Právě ta napsala zajímavou hru *YOUR VERY OWN DOUBLE CRISIS CLUB*, v níž popisuje potíže s tím, jak referovat o hrůzách z války v klidném Německu, ve kterém je prostředí nastaveno na „dobře subvencovanou imigrantskou poezii.“ Mluvím o tom ale proto, že Sivan napsala hru v angličtině, není to její rodný jazyk a tak hru nechala přeložit do němčiny. Teprve s překladatelem ve vzájemném dialogu dohledala přesné významy toho, co chtěla sdělit – takže její text přeložený do němčiny považuje za originál textu hry. Současná německá dramatika tedy nemusí nutně vznikat v němčině, to je fascinující a zároveň osvobozující fakt, který zcela odpovídá potřebám tohoto světa, kdy je nutno vymanit se z úzkých svěřacích kazajek národnostně pojatých literatur.

Teď zrovna překládám hru Mehdiho Moradpoura, který je původem z Íránu, ale také píše německy. Jeho hra, která se bude letos ucházet o Cenu Ferdinanda Vaňka v soutěži organizované časopisem Svět a divadlo, je křehkým konstruktem světa, ve kterém je jazyk, kterým píše, ozvláštňen a prostoupen jiným kulturně-jazykovým kontextem. Jako kdyby byla jeho textura podložena jinou šablonou, jejíž metafory a obrazy jsou pro nás neznámé. Ve světě, kde dochází k těmto kulturním transpozicím, je také potřeba hledat nový přístup k překladu, který toto vše zohlední, násilně neadaptuje, ale naopak nechává prosvítat všechny další kontexty.

A jak je tomu z tvého pohledu v případě českých her? Máme zajímavé autorky nebo autory?

Česká současná dramatika má několik skvělých autorek a autorů, potíž je spíš v tom, že divadla sázejí na klasiku nebo osvědčené dramaturgické tituly a současné hry se málo uvádějí. Teď třeba editorsky připravuji antologii současné české dramatiky v němčině a vybrala jsem i tituly, které tady sice vyhrály Cenu Alfréda Radoka, ale na divadle se neobjevily. Teď v červnu jsme třeba v Berlíně připravili v rámci našich festivalových aktivit scénické čtení hry *Čas třešňového dýmu* od Kateřina Rudčenkové. To je zajímavá hra, která na příkladu trojgeneračního rozhovoru babičky, matky a dcery analyzuje postavení ženy v dnešní společnosti, navíc je groteskně napojena na klasické pohádkové hrdinky, které jako identifikační modely ženství odsuzují ženy do role pasivních bytostí čekajících na polibek ve skleněné rakvi nebo v zámku zarostlém šípky. Rudčenková svou hru napsala na rezidenci v Royal Court Theatre v Londýně, ale u nás hru uvedli jedině v rozhlase.

Do němčiny překládám dílo Romana Sikory a reflexe jeho her v Čechách a v zahraničí je pro naše prostředí symptomatická. Zatímco *Zpověď masochisty* se hraje po celém světě, už jenom v Polsku má za sebou šest premiér, u nás se po skvělé inscenaci Martiny Schlegelové v Divadle Letí nikdo neodvážil hru inscenovat a v tisku se dočteme, že je to hra kalouskovsko-nečasovské éry. V zahraničí, zcela bez znalosti našich ubohých politických poměrů, ale parodie proslavů Kalouska i Nečase pochopili okamžitě zcela nadčasově, v rovině výsměchu neoliberalistickým politickým frázím. Hra se s úspěchem inscenuje jako kritika politiky odbourávající postupně všechny sociální jistoty a jako groteskní analýza globalizovaného trhu s levnou pracovní silou. Se svou nejnovější hrou, politickou satirou *Zámek na Loiře* Sikora právě vyhrál na festivalu *Talking About Borders* v Norimberku, kde se hra bude inscenovat. Politik Juraj v ní odloží svou ženu, která ho svými projevy na veřejnosti diskredituje, do honosného zámku na Loiře. Komické zápletky vznikají konfrontací francouzských a českých realit a kulturně-politických

kontextů. Jednou z perliček hry je třeba pokus vysvětlit jednomu z lokajů na zámku, co to je divadelní věda. Jsem zvědavá, jestli se v Čechách nějaké divadlo odhodlá *Zámek na Loiře* uvést.

V Německu existují studijní programy zaměřené na psaní divadelních textů, divadla pořádají rezidenční programy, to vše zřejmě přispívá ke kvalitě současné německé dramatiky. Myslíš, že by české dramatičtvo podobný přístup mohlo také pomoci?

Co se týče studijních programů, máme tady určitou tradici autorských ateliérů při vysokých uměleckých školách, které považují za velmi důležité. Všechno je to samozřejmě o osobnostech, které na takové škole učí. V devadesátých letech byl třeba vyhlášeným Ateliér dramatické tvorby Bořivoje Srby na JAMU v Brně, z něho vzešla řada současných dramatických osobností.

No a kultura samozřejmě nevzniká samospádem, potřebuje určité nastavení společnosti. Je tady málo divadel, které nabízejí autorkám a autorům rezidence, kteří je přivzou dlouhodobě ke spolupráci tak, jak to je v Německu s tzv. Hausautor/innen (autorky a autoři, kteří píšou pro to které divadlo kontinuálně).

Celkově mám ale pocit, že je v Čechách potřeba znovu etablovat divadlo jako prostor, ve kterém se řeší otázky současnosti, který je napojen na naši žitou realitu. Odtud je pak cesta k současné hře na jevišti snadnější. V Německu se toto společensko-politické nasazení od divadla očekává zcela samozřejmě, u nás se naopak tento typ divadla musí neustále obhajovat.

Věnuješ se propagaci současného českého divadla v Německu. Do jaké míry jsme pro německou oblast vůbec zajímaví?

V roce 2014 jsem v Berlíně založila pod hlavičkou Drama Panorama festival současné české dramatiky s názvem *Ein Stück: Tschechien/Kus: Česka*, protože mi právě vadil ten nepoměr ve vzájemné znalosti sousedské divadelní kultury. Zatímco v Česku se k německému divadlu doslova vzhlíží a Pražský divadelní festival německého jazyka kulturní veřejnost podrobně sleduje, na českých jevištích se inscenují německé hry Mariuse von Mayenburga, Rolanda Schimmelpfenniga nebo Felicie Zeller, je v Německu povědomí o českém divadle mizivé.

I co se týče dramatiky to není o mnoho lepší – znám byl samozřejmě Václav Havel nebo Pavel Kohout, inscenovaly se Zelenkovy *Příběhy obyčejného šílenství* nebo Drábkovy *Akvabely*, ale hlubší znalost české dramatiky chybí. Náš festival vznikl jako platforma aktuální české dramatiky v němčině. Představujeme české hry formou scénických čtení a hostujících inscenací, vznikají nové překlady, z her, které jsme uvedli, hodláme vydat antologii. Aktivitu postupně rozšiřujeme a stavíme na kontinuitě. Zatím je festival bienální. V jednom večeru představujeme tři české hry v podobě scénického čtení, další den přijíždí hostující inscenace. Čtení jsou skutečně hodně scénická, pracujeme se skvělými herečkami a herci, kteří tento formát dobře ovládají, takže ten večer diváci vidí vlastně tři miniinscenace. Diváky pak vyzveme, aby hlasovali, která hra je nejvíce zaujala. V mezidobí organizujeme rezidenční pobyt v Berlíně pro vítězku či vítěze divácké soutěže, který je spojený s překladem a uvedením další hry.

Ukazuje se, že v Čechách samozřejmě vznikají zajímavé hry i z hlediska německého prostředí – už zmíněný Roman Sikora, jehož *Zpovědi masochisty* jsme festival v roce 2014 zahajovali, dnes píše hry na objednávku např. pro divadlo ve Štýrském Hradci. Z ženských autorek je to třeba Anna Saavedra, kterou zveme již podruhé do Berlína, a sice s inscenací *Olgy*.

Vůbec mě těší, že máme spousty schopných dramatiček. Když v roce 2000 vyšel v Německu výbor z české dramatiky (orientovaný na hry vzniklé v minulém režimu), neobjevila se tam ani jediná žena. V antologii, kterou připravuji nyní s nakladatelstvím Neofelis, je poměr jiný.

V roce 2009 jsi spolu se svou kolegyní Antje Oegel založila projekt Drama Panorama. Jak k tomu došlo? A co je cílem spolku Drama Panorama: Forum für Übersetzung und Theater und e. V. (www.drama-panorama.com), který pak vznikl v roce 2013 a jehož si předsedkyní? Mohla bys podrobněji představit vaši činnost?

Drama Panorama vzniklo jako projekt, který se chtěl specificky zaměřit na překlad divadelních her. S Antje jsme se seznámily na jednom workshopu věnovaném literárnímu překladu. Okamžitě jsme se shodly na tom, že ten workshop jde mimo naši pracovní realitu. Překládat pro divadlo je totiž natolik specifické, že je potřeba hledat nové cesty a metodické přístupy. Spojily jsme se tehdy s divadlem Ballhaus Ost a koncipovaly projekt, který propojuje práci divadelních překladatelek a překladatelů a také autorek a autorů s praktickým divadelním provozem. Pořádaly jsme dílny, čtení a tematické pódiové diskuze na téma mezinárodní divadelní spolupráce. Např. v jednom projektu jsme se zabývaly otázkami přetlumočení mezinárodních inscenací a pozvali odbornice a odborníky, kteří tlumočí na živo na jevišti, specializují se na titulkování, synchronně tlumočí do sluchátek atd., abychom srovnali jejich přístupy, výhody i omezení. Zároveň otevíráme i otázky autorských práv (např. v oblasti titulků). Zejména nám jde o to, vidět práci divadelních překladatelek a překladatelů jako kreativní součást inscenačního procesu.

Od roku 2013 je Drama Panorama také samostatnou právní jednotkou jako registrovaný spolek (obdoba našeho občanského sdružení), k tomu jsme dospěly postupným rozšiřováním našich aktivit. V současné době máme více než dvacet aktivních kolegyní a kolegů, kteří pracují v rámci

Drama Panorama na nejrůznějších samostatných projektech. Spolu s berlínským nakladatelstvím Neofelis Verlag založil spolek Drama Panorama také novou knižní řadu, kde budou vycházet současné hry. Prvním svazkem se má stát právě zmíněná antologie současné české dramatiky.

Pro mě je Drama Panorama také platformou, v jejímž rámci pořádám festival *Ein Stück: Tschechien/Kus: Česka*, na nějž navazují rezidenčním programem pro české dramatičky a dramatiky, kteří získali na festivalu Cenu publika. Letos jsme ale třeba ve spolupráci s Českým centrem Berlín a s Humboldtovou univerzitou uspořádali také překladatelský workshop zaměřený na českou dramaturgii pro studentky a studenty bohemistiky – textově jsme se opírali o hru *Čas třeshňového dýmu* Kateřiny Rudčenkové, kterou jsme představili ve scénickém čtení na festivalu, a využili tak synergie obou projektů.

Jak si představuješ budoucnost Drama Panorama, případně jaké jsou tvé další vysněné projekty?

V Drama Panorama pracujeme čím dál více dramaturgicky a kurátorsky. To je zřejmě jedna z linií, kterou budeme dál rozvíjet. Máme několik pracovních týmů a skupin, které pracují paralelně, ale navzájem se podporují a kooperují. Jedním z aktuálních projektů je např. berlínsko-petrohradská kooperace na téma Leningradské blokády. Elena Gremina z Theater.doc pro nás píše hru na základě autentických dokumentů. Chceme zkoumat, jak je Leningradská blokáda jako historická událost účelově interpretována v německém i ruském prostředí. Vznikne dvojjazyčná inscenace, která bude k vidění jak v Berlíně, tak v Petrohradě, na projekt jsou napojeny i workshopy pro žáky středních škol atd.

Vloni jsme začali s dalšími partnerskými organizacemi koncipovat mezinárodní projekt Útočiště Evropa – evropské narace v době migrační vlny, jedním z iniciačních počínů bylo i scénické čtení *Ilegálních uprchlíků* v Divadle Letí s následnou diskuzí. Smyslem projektu je vznik

divadelních her na téma nové evropské identity v souvislosti s přícho- dem lidí na útěku, projekt by měl mít celoevropskou dimenzi. V tom bych ráda pokračovala, i když není jednoduché zajistit projektu patřičné finance a taky narážím na limity svých časových možností.

Za sebe chci samozřejmě pokračovat v prezentaci české současné dra- matiky v němčině. Příští rok hodlám na festival pozvat hned dvě hostující inscenace – již zmíněnou *Olgu* z pera Anny Saavedry v inscenaci Martiny Schlegelové a Divadla Letí a pak také inscenaci *Herec a truhlář Majer mluví o stavu své domoviny* od Davida Zábranského ze Studia Hrdinů v režii Kamily Polívkové.

Vedle zmíněné připravované antologie s devíti současnými českými hrami bych ráda vydala i výbor z her konkrétních dramatiků a dramati- ček. Jako první je pro mě logické vydat v němčině výbor z her Romana Sikory, kterého do němčiny překládám od prvopočátku, kdy byla na konci devadesátých let uvedena jeho hra *Smetení Antigony* ve scénickém čtení ve Volksbühne. Spolupracovala jsem vydavatelsky už i na jeho českém výboru z her, který vyšel v nakladatelství Brkola, a v doslovu se věnuji mezinárodní recepci Sikorových her.

Mým nejpodstatnějším projektem je ale momentálně najít si víc času na napínavě klání v mikádu se svou pětiletou dcerou.

BARBORA SCHNELLE

Narozena 1974 v Brně. V roce 1991 patřila k zakládajícím členům souboru Studia Dům režisérky Evy Tálkové při Divadle Husa na pro- vázku, kde několik let působila jako herečka. Studovala divadelní vědu a estetiku v Brně, Berlíně a Vidni a promovala na Ústavu diva- delní vědy Masarykovy univerzity v Brně svou práci o divadelních hrách Elfriede Jelinek (vyšlo knižně jako *Elfriede Jelinek a její diva- dlo proti divadlu*, Brno: Větrné mlýny, 2006). V roce 2000 praco- vala jako univerzitní asistentka na Masarykově univerzitě v Brně

a spoluzakládala „internetový divadelní časopis věcně zruřivosti“ Yorick (doposud se nepodařilo jasně prokázat, že je to první výhradně internetový divadelně-kritický časopis, ale kolegové na tom pracují). Od roku 2001 žije v Berlíně a pracuje jako překladatelka (překládá německou dramatikou do češtiny, např. hry Elfriede Jelinek, Petera Handkeho, Wernera Schwaba nebo Maxi Obexer, a českou dra- matiku do němčiny, např. hry Romana Sikory, Evy Prchalové nebo Kateřiny Rudčenkové), kulturní manažerka a divadelní kritička (je součástí redakčního okruhu časopisu Svět a divadlo). V roce 2009 založila v Berlíně projekt Drama Panorama, v jehož rámci od té doby uspořádala řadu mezinárodních projektů a dílen na téma překladu a současného dramatu. Od roku 2013 je předsedkyní nově založe- ného spolku Drama Panorama: Forum für Theater und Übersetzung e. V. Pod hlavičkou Drama Panorama založila 2014 v Berlíně festival současné české dramatiky *Ein Stück: Tschechien/Kus: Česka*, na němž představuje aktuální české divadelní hry v německém překladu for- mou scénických čtení a hostujících inscenací. Pohostinsky před- náší o současném německy psaném dramatu českým studentkám (Masarykovy univerzity v Brně) a o současném českém dramatu německým studentkám (Humboldtovy univerzity v Berlíně). Coby feministka používá v tomto textu generické femininum jako sou- hrnné označení všech pohlaví.

Rozhovor vedla Marie Špalová. Synopse překladů Barbory Schnelle naleznete v sekci Nabízíme přeložené zahraniční hry.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

4. 4. 2017 ☆
Divadlo Letí Praha (Vila Štvanice)
Ervin Hodulík
ĽADOVÉ DIVADLO
V rámci cyklu 8@8.

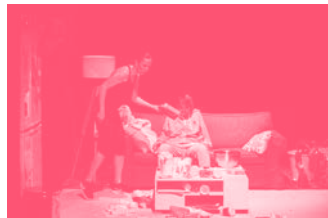
7. 4. 2017 🏠
Divadlo F. X. Šaldy Liberec;
Činohra (Malé divadlo)
Lars Norén
VÁLKA
Překlad: **Zbyněk Černík**
Hudba: **Matěj Kroupa**

7. 4. 2017 ☆
Divadlo loutek Ostrava
Iva Procházková – **Vít Peřina**
STŘEDA NÁM CHUTNÁ

7. 4. 2017 ☆
MeetFactory Praha
Irvine Welsh – Matěj Samec
POHLAVNÍ ŽIVOTY
SIAMSKÝCH DVOJČAT
Překlad předlohy: **Robert Tschorn**

13. 4. 2017 ☆
Národní divadlo Brno;
Činohra (Reduta)
Reiner Werner Fassbinder –
Martin Kubran – Petr Klár „Klarin“
STRACH JÍST DUŠI
Překlad předlohy: Martin
Sládeček

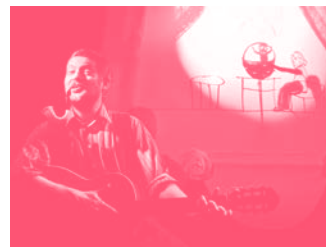
21. 4. 2017 ☆
Divadlo F. X. Šaldy Liberec;
Činohra
Moliere – **Tomáš Syrovátka** –
Tomáš Svoboda
DON JUAN

22. 4. 2017 ☆
Divadlo Polárka Brno
(Malá scéna)
Otfried Preussler – Anna
Duchaňová
MALÁ ČARODĚJNICE
Překlad předlohy: **Jitka
Bodláková**

28. 4. 2017 ☆
Divadlo Drak Hradec Králové
František Nepil – Tomáš
Jarkovský – Jakub Vašíček
MAKOVÝ MUŽÍČEK

28. 4. 2017 ☆
 Městské divadlo Mladá Boleslav
 William Shakespeare –
Jakub Nvota
SONETY
 S použitím překladu: Jiří Josek

29. 4. 2017 ☆
 Západočeské divadlo Cheb
Timothée de Fombelle –
 Branislav Mazúch – Martina
 Pokorná
DVA ŽIVOTY PANA PERLA
 S použitím překladu: **Drahlava**
Janderová

3. 5. 2017 🏠
 Horácké divadlo Jihlava (Malá
 scéna)
Jevgenij Griškovec
SOUČASNĚ
 Překlad: **Vlasta Smoláková**

3. 5. 2017 🏠
 Centrum experimentálního
 divadla Brno; Divadlo Husa na
 provázku Brno (Velká scéna
 DHNP)
Stefano Massini
DYNASTIE
 Překlad: **Irena Novotná**

4. 5. 2017
 Divadlo na cucky Olomouc
 Erlend Loe – Barbora
 Schneiderová
OLE JE FRAJER
 S použitím překladu: **Kateřina**
Křišťůvková

6. 5. 2017
 Stará Aréna Ostrava
 Warren Miller – Pavel Gejguš
PREZYDENT KROKADYLŮ
 S použitím překladu: **Josef**
Škvorecký

12. 5. 2017 🏠
 Divadelní společnost Petra
 Bezruč Ostrava
C. D. Payne – Kateřina
 Menclerová
MLÁDÍ V HAJZLU
 S použitím překladu: Tamara
 Váňová

12. 5. 2017 🏠
 Divadlo NaHraně Praha
 (Divadlo Kampa)
Jane Bodie
ČTYŘHRA
 Překlad: Matouš Turek

13. 5. 2017 ☆
 Těšínské divadlo Český Těšín;
 Česká scéna
Gustav Oplustil – **Miloslav**
Čížek – Karel Hašler
PIŠNÍČKÁŘ

16 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

18. 5. 2017

AMU DAMU DISK –
Divadelní studio Praha
Fjodor M. Dostojevskij –
Norbert Závodský –
Kateřina Slezáková

BĚSI

S použitím překladu: **Tatjana
Hašková, Jaroslav Hulák**

19. 5. 2017

Divadlo pod Palmovkou Praha
Gustave Flaubert –
Iva Klestilová

PANÍ BOVARYOVÁ

Překlad předlohy: **Eva Musilová**

26. 5. 2017

Divadlo Alfa Plzeň

Vít Peřina

TŘI SILÁCI (NA SILNICI)

27. 5. 2017

Naivní divadlo Liberec

Vít Peřina

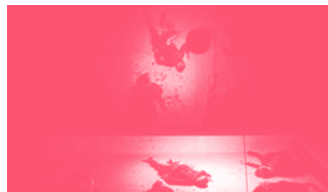
K ŠÍPKU S RŮŽENKOU

6. 6. 2017

Centrum experimentálního
divadla Brno; HaDivadlo Brno
(Alfa pasáž)

Petra Hůlová – Kamila Polívková
MACOCHA

8. 6. 2017

Národní divadlo
moravskoslezské Ostrava;
Činohra (Divadlo Jiřího Myrona)

Viliam Klimáček

**SISSI (ÚTĚKY ALŽBĚTY
RAKOUSKÉ)**

Překlad: **Katarína Pivoarová,
Marek Pivoar**

9. 6. 2017

Národní divadlo Brno;
Činohra (Reduta)

Jiří Bulis – **Lucie Dlabola**

Bulisová – Iva Klestilová –
Arnošt Goldflam

DRAŽÍ V CHOMUTOVĚ!

12. 6. 2017

Horácké divadlo Jihlava
(Malá scéna)

Rudolf Čechura –

Jiří Šalamoun – Pavel Šimák

MAXIPES FÍK

Hudba: **Petr Skoumal**

14. 6. 2017

Divadlo MANA Praha

Bridget Edman

THERESE Z LISIEUX

Překlad: Markéta Polochová

15. 6. 2017

Divadlo Tramtarie Olomouc
Lev Nikolajevič Tolstoj –
Vladislav Kracík

ANNA KARENINA

Překlad předlohy:

Tatjana Hašková

16. 6. 2017

Divadlo pod Palmovkou Praha
(Malá scéna)

Martin Hýča

DOTĚRNOSTI

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacená záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilla.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Prokletí žlutozeleného škorpióna	7,7% netto z btto (30. 11. 2017, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské	7,7% netto z btto (3. 6. 2017, profesionální divadla)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same	7,7% netto z btto (30. 6. 2019, profesionální divadla)
Robert Askins – Příšámůh	7% netto z btto (30. 9. 2018, profesionální divadla)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnázích	6% netto z btto (31. 12. 2018)
Michael Cooney – Habaďůra, Nájemníci pana Swana	6% z btto (31. 12. 2018)
Noel Coward – Líbáňky ve čtyřech	7% netto z btto (8. 12. 2017)
Noel Coward – Rozmarný duch	7% netto z btto (28. 8. 2017)
Joe DiPietro – Famílie	7,7% netto z btto (30. 9. 2018, profesionální divadla)
Christopher Hampton – Nebezpečné vzahy	8% netto z btto tržeb (1. 4. 2020, profesionální divadla)
Joseph Kesselring – Jezinky a bezinky	8% netto z btto tržeb (1. 6. 2018, profesionální divadla)
Neil Labute – Tlustý prase	7,7% netto z btto (8. 4. 2019, profesionální divadla)
Martin McDonagh – Osířelý západ	6,5% netto z btto tržeb (31. 12. 2018, profesionální divadla)
Bernard Shaw – všechny hry	9% z btto tržeb (do 1. 10. 2018)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou	7% netto z btto (31. 12. 2019, profesionální divadla)
David Tristram – Opačné pohlaví	6% netto z btto (30. 6. 2018)

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozorností, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUČKOVÉ HRY – hry čisté loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

CENA EVALDA SCHORMA ZA ROK 2016

VE DNE V NOCI

Kasha Jandáčková

Obsazení: 2 muži, 2 ženy (variabilní)

Šance, že zemřeme při teroristickém útoku, je stejná jako ta, že vyhraje hlavní výhru v loterii.

Jak se může v jediném okamžiku změnit celý váš život? Jaké důsledky může mít každé sebemenší rozhodnutí? Dám si na koncertě ještě pivo, nebo už pojedu domů? Pojedu metrem, nebo půjdu pěšky? Napíšu mu já, nebo počkám, jestli se ozve sám? Přáli byste si znát svůj životní příběh v jeho dalších alternativách nebo je to něco, o čem bychom raději neměli přemýšlet? A kdybychom dostali šanci na druhý život, naplníme ho hrdinskými činy nebo strachem, abychom o něj zase nepřišli?

Autorský text Kasy Jandáčkové, který měl v prosinci 2016 premiéru v experimentálním prostoru NOD v její režii, vypráví na základě dokumentárních materiálů, novinových článků, autentických výpovědí a videozáznamů příběhy skutečných obětí teroristických útoků. Životní osudy obyčejných hrdinů, kteří by se jimi raději nestali.

„Kateřina Jandáčková ve svém scénáři vychází z fenoménu teroristických útoků. To je téma navýsost aktuální, ovšem poněkud choulostivé v zemi, která bobtná obavami a zůstává přítom po praktické stránce ode všech problémů

migrace a terorismu izolována. Cesta, kterou autorka zvolila, dává smysl: vede linií od intimního pohledu na člověka-oběť i člověka-teroristu v jejich každodennosti, až později pozvolna přidává rozměr společenský a politický. Nejvíce si vážím toho, že nesoudí, nezvedá mravokárný prst, ale postupně převrací a proměňuje úhel pohledu. Obavy i klíčící nenávisť se mění v touhu po vlastní lidské důstojnosti, jež se s úzkostnou xenofobií neslučuje. Autorka navíc využívá současných postupů jako je monologizace, klipovitost a kompozice z různých textových prvků.“ Jiří Adámek

Hra získala první místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KATEŘINA (KASHA) JANDÁČKOVÁ

Po absolvování Pražské konzervatoře v oboru herectví pokračovala ve studiu divadelní režie na KALD DAMU v ateliéru Jiřího Adámka. Během studia realizovala mnoho klauzurních představení, která završila absolventskou inscenací v divadle Disk s názvem *K smrti šťastní*, tu posléze převzalo pod záštitu divadlo NoD. Jako dramaturgyně a asistentka režie opakovaně spolupracovala s režisérkou Petrou Tejnorovou a její skupinou Sgt Tejnorová & The Commando. Dále jako režisérka spolupracovala s Divadlem LETÍ a festivalem Prague Pride, divadlem Komédie nebo s režisérem Martinem Kukučkou (SKUTR). Její poslední inscenací s názvem *Ve dne v noci*, u které je i autorkou scénáře, uvádí divadlo NoD. Ve vlastní tvorbě se zásadně zaměřuje na aktuální osobní i společensko-politická témata a na hledání nových forem skrze předmět, pohyb, nová média a vlastní autorskou tvorbu. Za původní hru *Ve dne v noci* získala Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

A VYDALY SE RYBY VÁLČITI S ČLOVĚKEM (Y LOS PECES SALIERON A COMBATIR CONTRA LOS HOMBRES, 2003)

Angélica Liddell

Španělsko

Překlad: Kateřina Chromková, Eliška Pírková

Obsazení: 1 muž, 1–2 ženy

Provokativní text Angéliky Liddell je součástí trilogie *Actos de resistencia contra la muerte (Projevy vzdoru ke smrti)*. Je rozdělený na prolog a tři části. Vystupují v něm dvě ženské postavy, Angélica a Děvka, a jeden muž – Pan Děvka. Liddell se v tomto společensko-kritickém textu zabývá tématy imigrace, xenofobie a sociální nespravedlnosti.

Střídají se monology autorky Angéliky a jejího alter ega, postavy Děvky, oblečené do španělské vlajky. Angélica v úvodu komentuje hru od první vize, na scéně rozplácnuté bílé velryby Moby Dicka, z jejíhož břicha vystupuje sto černochů s rybími hlavami, přes idealizovaný obraz Španělska jako země slunce a pláží, pokřivený realitou plnou turistů a topících se imigrantů z Afriky, až po apokalyptickou představu, že se vlády ujmou ryby.

*Děvka: Všiml ste si, pane Děvko, že ta ryba má lidské oči?
Utopilo se tolik černochů, že se objevují ryby s lidskýma očima.
Ryby už snědly tolik černochů, že jim začínají růst lidské oči.
Rybáři by měli dostat pušky.
Protože rybu s lidskýma očima je třeba zabit jako člověka, že, pane Děvko?
Protože černoši sou taky lidi, že, pane Děvko?*

Angélica, chladně a věčně, jako by četla titulky novinových článků, informuje o konkrétních datech a počtech mrtvých a nezvěstných přistěhovalců, utopených ve snaze dostat se na španělský břeh. Děvka se svým emocionálně expresivním a sarkastickým monologem obrací na mlčícího Pana Děvku, bělocha nalíčeného načerno, který má reprezentovat katolickou a buržoazní společnost, politiku, moc, bohatství, lhostejnost k problémům chudých, stereotypní představy Evropanů o Africe a úpadek etických hodnot. Svůj slovní útok, plný ironie, zesílený neustálým absurdním opakováním frází, namířený proti všemu, co zosobňuje Pan Děvka, stupňuje až do bodu naprostého zhnusení z něj a ze sebe samé. Závěr hry odkazuje k dílu Piera Paola Pasolinioho.

Překlad vznikl pro Divadlo Feste, které hru uvede v české premiéře formou scénického čtení na festivalu Specific 2017.

Překlad hry získal 2. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KATEŘINA CHROMKOVÁ (1990)

Překladatelka a filmová historička. Absolvovala filmovou vědu a španělskou filologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Poté vystudovala překladatelství španělského jazyka tamtéž. Rok a půl pobývala na studijních pobytech v andaluských městech Almería a Málaga. Věnuje se filmové historii, audiovizuálnímu překladu a překladu divadelních her. Pracuje v Oddělení orální historie Národního filmového archivu v Praze. Spolupracovala mimo jiné na překladech titulků pro festival španělských filmů La Película. V současnosti se dramaturgicky

podílí na festivalu scénických čtení Specific 2017 – Španělsko, pořádaném Divadlem Feste, pro které vznikl překlad hry španělské dramatické Angéliky Liddell *A vydaly se ryby válčiti s člověkem*, který získal 2. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

ELIŠKA PÍRKOVÁ (1991)

Překladatelka a tlumočnice. Po studiu na česko-španělském bilingvním gymnáziu v Brně absolvovala španělskou filologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Poté vystudovala překladatelství španělského jazyka tamtéž. Studijně pobývala v Madridu a ve Vicu (Katalánsko). Do Madridu se vrátila na čtvrtletní pracovní stáž v Českém centru. Specializuje se na překlad filmových titulků a divadelních her. Jako tlumočnice a překladatelka spolupracovala s nakladatelstvím Větrné mlýny na literárním festivalu Měsíc autorského čtení 2016 – čestný host Španělsko. Dále se podílela mimo jiné na překladech pro festival španělských filmů La Película nebo festival Febiofest. Díky spolupráci s Divadlem Feste, které organizuje festival Specific 2017 – Španělsko, vznikl překlad hry španělské dramatické Angéliky Liddell *A vydaly se ryby válčiti s člověkem*, který získal 2. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

BUSTED JESUS COMIX

David Johnston

Kanada

Překlad: Oskar Bábek

Obsazení: 4 muži, 3 ženy (variabilní)

Devatenáctiletý Marco přichází na přijímací pohovor s manažerkou pobočky kavárenského řetězce, jejich hovor je však přerušován Marcovými vzpomínkami a démony z minulosti. Vypráví manažerce, jak nakreslil komiks, který byl státem Florida shledán obscénním – Marco pak musel absolvovat sezení s psychologem, hodiny žurnalistické etiky a skupinovou léčbu homosexuality. Později se Marco přizná, že byl jako dítě svým starším bratrem narkomanem prostituován, dokud jednoho násilníka nezabil. Nyní opustil Floridu, přestože mu to soud zakázal, a hledá v New Yorku práci. Manažerka pobočky, lesba, která našla s mladíkem společnou zálibu v komiksech, mu oznamuje, že ho zaměstnat nemůže, ale že může bydlet u ní, dokud se nepostaví na vlastní nohy.

Překlad hry získal 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OSKAR BÁBEK

vystudoval Katedru autorské tvorby a pedagogiky na DAMU. Ještě během studií začal spolupracovat s Komorní činohrou, pro kterou přeložil hry *Irská kletba* (Martin Casella) a *Busted Jesus Comix* (David Johnston). Komorní činohra momentálně připravuje inscenaci Bábkovy

původní hry *Pohasly forbesy*. Dlouhodobě Oskar Bábek spolupracuje také se souborem OLDstars, kde působil původně jako herec, později i jako režisér a autor dramat *Manifest*, *Torpédo pro tebe* a *Ve jménu lásky (a přátelství)*. V současnosti se kromě psaní věnuje autor-skému herectví, práci s mentálně postiženými a studiu psychologie. Jeho překlad hry *Busted Jesus Comix* získal 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

TO JE ALE NEMILÉ (HARMIN PAIKKA, 2006)

Maria Kilpi

Finsko

Překlad: Otto Kauppinen

Žánr: hra v rodině

Obsazení: 2 ženy

Text Marie Kilpi vypráví pomocí minimalistického dialogu příběh o mezigeneračním odcizení mezi starou ženou a její mladou vnučkou. V roce 2007 byl text zvolen nejlepším novým dramatickým textem na festivalu Theatertreffen v Berlíně. Tématem textu je neschopnost komunikace a porozumění, ať už mezigenerační či mezilidské jako takové, a zároveň snaha člověka se s touto neschopností vyrovnat. Forma textu má blízko k absurdnímu dramatu. Často pracuje s opakováním, kdy se nějaká replika vrací a cyklí rozhovor, čímž odhaluje prázdnotu komunikace postav. Absence interpunkce a velkých písmen v replikách text formálně posouvá k volnému verši, který posiluje pocit vnitřní prázdnoty a vyčleněnosti situací z reality.

*Babička
když oni v předpovědi počasí říkali
že k večeru bude vítr sílit
a on fouká právě z jihozápadu
ono je to tam takové holé
takže když bude silně foukat nepodaří se nám vůbec
zapálit svíčky
Dívka
ony ty svíčky ale nejsou skoro vidět
dokud není tma
Babička
vůbec se necítím jako o vánocích*

Text se odehrává během Vánoc, které vnučka Laura tráví u svoji babičky. Jejich dialogy vypovídají konkrétně o tom, jak málo vnučka babičku navštěvuje a jak je babička ráda za společnost. Na Štědrý den se spolu vydávají na hřbitov, což je pro babičku důležitý rituál, ale vnučka s ní jde spíše ze slušnosti. O jejich vztahu vypovídá i fakt, že vnučka za Babičkou přijela primárně kvůli svému školnímu projektu, který se týká života ve Finsku za dob Babiččina mládí. Právě to je jediným předmětem hovoru, který, zdá se, vnučku zajímá. Jinak jde o výplňkové rozhovory, kterých se vnučka účastní spíš ze slušnosti. Babička se snaží mluvit o svém životě a věcech, které zajímají ji, ale k opravdové komunikaci mezi nimi téměř nedochází. Na metaforické rovině však jejich rozhovory sdělují mnohem více. Způsob, jakým spolu mladá a stará žena jedná a z jakých důvodů ustupují ze svých požadavků na trávení Štědrého dne, problematizuje lidské pohnutky a motivace k solidaritě. Když se vnučka snaží ráno vyplížit z domu, aby babičku neprobudila, a babička je přitom vzhůru a jen to nedává najevo, aby vnučku nevyrušila – přičemž slyšíme jejich vnitřní promluvy – jde o vrcholně dramatickou situaci. Odcizenost a odlišnost v myšlení, kvůli které si nejsou nikdy

schopny plně porozumět, se také projevuje na začátku každé situace, kdy máme možnost nahlédnout do myšlenek obou žen: babička vždy rekapituluje počasí, vnučka čas. Střet jejich světů nastává, když babička ukazuje vnučce přes řeku svůj bývalý dům, který zůstal po druhé světové válce na ruské straně hranice. To je metaforou nepřístupnosti a nepochopení, které v současnosti mezi lidmi často panuje. I když jej někdy není možné překonat, solidarita jej zmírňuje.

Hra byla formou scénického čtení představena na festivalu Specific 2016.

Překlad hry získal 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

OTTO KAUPPINEN (1991)

Český dramaturg a překladatel. Narodil se do finsko-české rodiny. V roce 2010 nastoupil na DIFA JAMU v Brně, obor divadelní dramaturgie. V roce 2013 absolvoval semestrální studijní pobyt Erasmus na Divadelní vysoké škole v Helsinkách (TEAK). Na jaře 2014 byl dramaturgem site specific festivalu současné ukrajinské dramatiky SPECIFIC v Brně, na podzim téhož roku absolvoval stáž v Národním divadle v Helsinkách a spolupracoval tamtéž na festivalu současného divadla BALTIC CIRCLE. V roce 2015 dokončil magisterské studium na DIFA JAMU. V sezoně 2015/2016 působil jako dramaturg brněnského Divadla Feste a v roce 2016 znovu dramaturgoval festival SPECIFIC, tentokrát zaměřený na současnou finskou dramaturgi. V říjnu 2016 nastoupil na doktorské studium na DIFA JAMU, kde se věnuje výzkumu současného politického divadla.

Od roku 2012 se aktivně věnuje překladu současné finské dramatiky. Jeho překlad hry *Panika* od Miky Myllyaha uvedla pražská Komorní činohra v režii Jiřího Bábka jako českou premiéru v prosinci 2012. V lednu 2014 poprvé uvedla i další dosud nepřeložený Myllyahův text v Kauppinenově překladu, a to hru *Chaos*. V listopadu 2014 pak tamtéž proběhla premiéra třetího dílu Myllyahovy trilogie přeložené Kauppinenem, *Harmonie*. Překlad textu *Ke slunečnicím připodobněná* od Jussiho Moily premiéroval v listopadu 2014 pražský divadelní soubor Ty-já-tr hrající v prostorách Divadla Radar. Za překlady her *Panika* a *Ke slunečnicím připodobněná* získal Kauppinen 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2012. V říjnu 2015 uvedlo Divadlo Feste jeho překlad hry Okko Lea *Hřiště*. Za překlady her *Harmonie* a *Hřiště* získal 1. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2014. V říjnu 2016 uvedlo divadlo Stará aréna v Ostravě jeho překlad textu Okko Lea *The Everlast*. V roce 2016 přeložil Kauppinen dalších 6 současných finských her pro festival SPECIFIC, z nichž v prosinci 2016 Divadlo Feste uvedlo text *To je ale nemilé*, který získal 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

(NE)CHTĚNÁ ÚTĚCHA

Kateřina Volánková

Obsazení: 4 ženy, 1 muž

Skutečný příběh z doby „dávno“ minulé, o kterém se však ještě „nedávno“ nesmělo mluvit. Nemohlo, neboť nikdo netušil, že vůbec existoval.

Žánrově ambivalentní text balancuje kdesi na hranici mezi dokumentárním divadlem a „malou alternou“, s prvky fyzického divadla. Hlavní děj se odehrává v době mezi březnem 1938 a listopadem 1942

v Šanghaji. Vypráví o třech mladých dívkách (mezi třinácti a čtrnácti lety), které se vydaly za vysněnou práci a poctivým životem, aby mohly pro své rodiny vydělávat dostatek peněz. Falešné inzeráty nabízející velký výdělek, však představují jízdenky do utěšitelských táborů.

Japonské utěšitelské stanice byly zřízeny japonským státem, za záminkou aby vojáci veřejně neznásilňovali ženy. Pro dívky to však byla (NE)konečná doba plná bolesti, křiku, utrpení, nenávisti, pláče a (NE)dobrovolného uspokojování, neboť musely během dne uspokojit až 50 mužů. Takto stát připravil dívky o všechno – nejprve o svobodu, nelítostně a chladně o panenství a později o večerou úctu (k životu i sobě samým), víru i možnost se z tohohle pekla někdy vzpamatovat. Pokud dívky přežily život v táborech, čekalo je nové peklo – zavržení vlastní rodinou a doživotní samota. Výpovědi Ú, Tě a Chy rámkuje vyprávění čtvrté dívky, která na vše nahlíží zvenčí. Je neustále přítomna, tu a tam reaguje, odpočítává dny, posouvá děj napříč dobou a časem. Vše završuje soudní tribunál s rozsudkem, že se jedná o dávno promlčenou historii a zmiňované nemají právo na odškodnění.

Hra získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KATEŘINA VOLÁNKOVÁ (1993)

Narodila se v červnu roku 1993 do veselé rodiny Volánků – úspěšně absolvovala mateřskou školkou v Postoloprtech, díky které se dostala až do Brna na Masarykovu univerzitu, kde nejprve studovala divadelní vědu a nyní je studentkou kulturního managementu na Filozofické fakultě. Přes školní rok tedy pobíhá v Brně od

divadla k divadlu (v tom horším případě od katedry ke katedře), v léte nahání návštěvníky na hradu Křivoklát nebo je naháněna rodiči do rodného města Loun. Dlouho na jednom místě nevydrží, ačkoliv když jí uvaříte výbornou kávu, tak se od Vás nehne. Má strach z vlaků, umí si olíznout loket a povětšinu času nosí šaty.

Jako malá prošla řadou zájmových kroužků (dokonce i hrou na kytaru – díky skvělému pedagogovi, který po ní házel housky-pochopila, že asi skutečně nemá hudební sluch), až se dostala k divadlu. Spolupracovala s amatérskými divadelními soubory (MHD Louny, Rádobydivadlo Klapý a Filozofická kočovná společnost), než založila vlastní soubor Diverzanti. Právě s tímto souborem nazkoušela svou první autorskou hru (*Ne)chtěná útěcha*, která měla premiéru v lednu 2017 v divadelním studiu Paradox. Díky této hře si uvědomila, že jí psaní baví víc než hraní, a také že lepší než režisovat je házet tužky po hercích. Baví ji divadlo, které nutí přemýšlet.

Její hra (*Ne)chtěná útěcha* získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

OCHUTNEJ ZLÍN (KABARET O STYCÍCH)

Matěj Randár

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Tady a teď. Ve Zlíně. O Zlíně. Nádraží, hotel Moskva, obchodní dům Baťa, čtvrtdomek, U 7 hříčků, filmové ateliéry, Café Archa a Kongresové centrum. Osm postav, které ztvární dva herci, se setkává na osmi notoricky známých zlínských místech v osmi situacích, v nichž se odhalují jejich touhy a frustrace.

Když Arthur Schnitzler napsal v roce 1897 svou hru *Rej* (Der Reigen, česky také Kolo nebo Dokolečka dokola), v níž se značnou dávkou humoru vykreslil kolotoč situací směřujících vždy k jednomu cíli, a sice milostnému aktu, vyvolalo to obrovský skandál. Kniha označovaná jako pornografická dokonce nesměla v některých zemích vycházet až do roku 1982. Dnes už nás otevřené dialogy o sexu na jevišti nepřekvapí. Přesto je ten původní Schnitzlerův obraz společnosti, která je díky tomu nejzákladnějšímu pudu spojena napříč sociálními vrstvami a bublinami, nadčasový, a tak Matěj Randár napsal jeho současnou verzi a události přesunul ze Schnitzlerovy rodné Vídně do svého rodného Zlína.

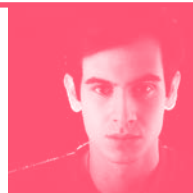
„*Hra Matěje Randára je vědomou reakcí na Schnitzlerovu hru Rej. Situace příběhu překlápí časově (z přelomu 19. a 20. století do současnosti) i prostorově (z Vídně do „maloměstského“ Zlína), mění jednající postavy, ve srovnání se Schnitzlerem dodává textu větší kabaretní ráz a místní, někdy hořce satirické zacílení. Sexualita, která utváří mezilidské vztahy, je vědomě povrchnější než v dobách Schnitzlerových, ale i tím spoluvytváří Matěj Randár svou kabaretní hrou obraz dnešní společnosti. Hra v duchu komediální nadsázky pracuje vědomě s klišé o Zlíně jako městě. Hra vznikla jako scénář pro inscenaci studentů ZSVOŠU Zlín v režii Hany Mikoláškové.*“ Vladimír Fekar

Hra získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MATĚJ RANDÁR

Matěj Randár studuje v Ateliéru rozhlasové a televizní dramaturgie a scenáristiky na JAMU v Brně. Spolupracoval s Českým rozhlasem jako autor a režisér. V současné době spolupracuje s Českou televizí jako

dramaturg a scenárista na různých televizních formátech. Za svou hru *Maturanti* získal čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2013 a za hru *Ochutnej Zlín* získal čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

ZÁŘEZ (2016)

Adam Skala

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

Sídlíštní groteska o třech teenagerech, co vzali pušku a vystříleli svoji školu. Co mohla dělat čtrnáctiletá holka, která věděla, že je výjimečná, ale nikdo jí neřekl v čem? Co mohl dělat její kámoš, kterého nikdy nikdo nebral vážně, než objevil Pravdu? A co nácek Mára, kterej chtěl jenom trochu vyčistit ulice? Příběh o tom jak je všichni srali a všichni na ně srali a tak srali ti tři na ně. A jak se to rozhodli vyřešit. Bum bum prásk.

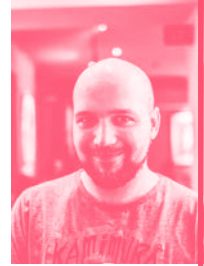
Komedie o tématu, o kterém se zatím nežertuje. O vlivu přeinformovanosti, nedostatku idolů a ideálů. O lidech, kteří se ztratili v dnešním světě, protože pravda je někdy stejně šedivá jako paneláky. A každý chce ve světě nechat stopu. Nebo zářez. Text inspirovaný reálnými případy školní střelby a dalšími akty civilního terorismu ve světě si klade otázku, kde se v dnešní době v lidech bere frustrace přerůstající v nenávist, která vyústí v extrémní násilí.

Hra získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ADAM SKALA

S režisérkou Zuzanou Burianovou vedl soubor Krutodivadlo!, režíroval site-specific *Kacířské nápady*, monodrama *Osamělé Večery Dory N.* (Malá scéna divadla pod Palmovkou) nebo dokumentární hru *Kopanec* (Venuše ve Šehlovcu). *Zářez* je jeho první původní hrou a získal za ni čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2016. Studuje režii na DAMU.

DĚTI

Alexandra Bolfová

Žánr: temně groteskní drama s prvky černé komedie

Obsazení: 3 muži, 5 žen

Příběh jedné rodiny a jednoho domu.

Děti. Rodiče. Rozdílné úhly pohledu jsou samozřejmostí, která ale není vítána. Názor. Názor na cokoliv podléhající přísné cenzuře. Samostatnost a přetřhané pupeční šňůry, které stejně nejdou pořádně přetřhnout. Děti. Kdy dospějí? A kdy se stávají samostatnými? Čím jsou děti pro své rodiče? A čím by měly být?

Manželský pár spolu se svojí dospívající dcerou je nucen kvůli nepříznivé finanční situaci, ale i manželčíným zdravotním problémům, odstěhovat se zpět do domu, ze kterého museli před několika lety odejít kvůli sporům s manželčínými rodiči. Mezičase se situace uklidnila, rodina bude opět pohromadě. Dvougenerační vila ale v jistý okamžik přestává být domovem a postupně se začíná proměňovat v temné vězení, ze kterého je potřeba znovu uniknout. Situace je však mnohem vážnější než před několika lety. A navíc už není kam utéct. Noční můry mísící se s realitou a postavy postupně se měnící v monstra. Deformace duší a charakterů se stává standardem. Dialog není, pouze by chtěl být. Křičí se, šeptá, a znova křičí. Občas mňouká kočka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

INDIÁNKA

Alžběta Johanka Novotná

Žánr: rozhlasová hra

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

Máma s Annou žijí v malém domku v Praze... samy. Každá chce tu druhou učinit šťastnou a snaží si všemožně zaplnit prázdné místo po tátovi. Máma si myslí, že na nový život s jiným mužem nemá právo kvůli své víře. Má strach z nemilosrdného Boha. Anna si zas myslí, že čím víc bude dokonalejší, tím více dokáže svoji samostatnost a nebude zátěží. To vše se však brzy zvrtně a Anně jde o život. Touží se obětovat za štěstí svojí mámy. Podaří se jí to?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SLÁVEK A DRÁK

Šimona Nyitrayová

Obsazení: 3 muži, 2 ženy

Slávek má rád klid. A ze všeho nejraději odpočívá, což je pro běžný život poněkud nepraktické. Jeho babička je z toho nešťastná. Musí každé ráno vnuka přinutit, aby vstal a šel dělat něco užitečného. Slávek je nejlenošnější člověk široko daleko. Ani on si nedokáže představit, že by mohlo existovat stvoření, které je horší. Dokud se za pohnutých okolností neseznámí s drakem Línoplazem, který se podle své nátury přímo jmenuje.

Jenže kde je Línoplaz, tam je obvykle i drak Maxipalič. Neobyčejně aktivní, a navíc dost hladový a zálučný. Není překvapením, že chce zaútočit na lidská obydlí. I když se zdá nemožné, že by se Slávek postavil tak silnému nepříteli, je jeden důvod, který by ho mohl přimět zachránit rodou vesnici.

V humorné pohádce o dvou nejlenošnějších bytostech na světě se dozvíte, že zahálka člověku štěstí nepřináší, a že chytrý nápad může z protivníka obratem učinit spolehlivého spojence. Slávek a drak odkazuje k modelu pohádek s hloupým Honzou. I když mu vévodí dvě ústřední charakterově blízké postavy, autorka se v něm zaměřila spíše na komické výstupy svérázných draků. Jejich výrazně stylizované herecké zpracování záměrně připomíná postavy z animovaných filmů.

Původně rozhlasová hra měla premiéru na stanici Český rozhlas Dvojka v roce 2016.

(Autor anotace: Hana Hložková)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VÍTR ZE SLATIN

Simona Nyitrayová

Obsazení: 3 muži, 2 ženy a pes

Několik až příliš zvědavých otázek irského novináře přiměje Arthura Bella Nichollse k tomu, aby zasedl k psacímu stolu a pokusil se k nim vyjádřit. Je rok 1879 a on se musí vrátit zpět v čase, do dob, kdy prožíval nejšťastnější část svého života na malé faře v Yorkshiru. Tak začíná příběh muže z původně rozhlasové hry *Vítr ze slatin*, který pro cyklus Hry a dokumenty nové generace napsala mladá slovenská autorka Simona Nyitrayová.

Vzpomínky kdejakého stárnoucího vikáře by zajímaly málokterého žurnalistu. Jenže vikář Nicholls býval kurátorem na faře jistého Patricka Brontého a pobýval ve společnosti jeho nadaných dcer. A dokonce se do této rodiny přizemil. Shodou okolností se stal manželem jedné z nejslavnějších britských romanopisek – Charlotty Brontěové. Šedesátiletý Nicholls je nucen po letech zavzpomínat, jak usiloval o ruku této neobyčejné ženy, kterou nebylo snadné získat. Nejen proto, že vzbudit zájem vzdělané, chytré, talentované a půvabné spisovatelky bylo obtížné, ale také proto, že si její otec nepřál, aby se provdala. Znovu si připomíná rok 1854, kdy na

faře v Haworthu nechtěně vyvolal konflikt s Patrickem Brontěm. Jako by znovu prožíval spor mezi dcerou a otcem, ale také období opěťované lásky, již nebylo dopřáno dlouhého života.

V původně rozhlasovém dramatu vytvořila autorka fiktivní příběh několika lidí, které spojuje pobyt na nehostinném místě stejně intenzivně jako fakt, že kvůli častým úmrtím v rodině zůstali vzájemně jeden druhému. Osobnost známé literátky je zde záměrně představována z pozic manžela a otce, kteří ji bezmezně, ale každý jinak, milovali. Díky tomu není Charlotta Brontěová nikterak mytizovaná, sledujeme ji jako výjimečnou ženu, ale s běžnými touhami a problémy.

Hra měla premiéru na stanici Český rozhlas Vltava v roce 2015.

(Autor anotace: Hana Hložková)

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME

PŘELOŽENÉ zahraniční hry

BARBORA SCHNELLE NOVĚ V DILIA I.

OBCHODNÍKOVY SMLOUVY (DIE KONTRAKTE DES KAUFMANN'S)

Elfriede Jelinek
Rakousko
Překlad: Barbora Schnelle
Žánr: činohra
Obsazení: variabilní

„Váš kapitál žije dál, žije věčně, přežije i vaši smrt..., vy jste byl pouze hostitelem, přechodně se u vás ubytoval, váš milý malý kapitál, ale teď je s tím konec, bydlí trvale u nás, banka si nárokovala příliš vysoké licenční poplatky, ale váš kapitál přece ještě žije, co si stěžujete?, žije na krásném ostrově, copak vás to netěší, že žije?, bude žít, zatímco vy umíráte, váš kapitál žije, a žije u nás.“

Tato hra je dokladem toho, že texty Elfriede Jelinek mají opravdu „seismografický“ charakter. Jak je u Jelinek již zvykem, text je mohutným kolosem, postrádá dialogy, plyne, valí se jako záplavová

vlna a bere s sebou vše, co mu přijde do cesty. Děj lze převyprávět stěží, text není lineární, ale vertikální s množstvím vpletených citátů, odkazů a konotací, které tvoří základ pověstných her, podle nichž lze styl Jelinek okamžitě identifikovat a jež jsou základem typického černého humoru autorky (hra také nese příznačný podtitul *hospodářská komedie*). Hra je rozdělena do čtyř textových bloků – krom Prologu je zde heideggerovské téma „Das Eigentliche“ („To pravé“), kde Jelinek zástupně promlouvá za zruinované majitele spořitelních knížek, dále „Chór starců“, což jsou představitelé velkého finančního světa, kteří výmluvně ospravedlňují výsledky své práce, a v závěru „Anděl spravedlnosti“, jehož úloha je volně inspirována „heraklovským“ příběhem finančního magnáta, který svůj majetek prospekuloval na burze a pak zabil svou rodinu i sebe. Jelinek ve svých autorských poznámkách jako vždy neočekává realizaci celého textu: „Text může začít a skončit na jakémkoli libovolném místě,“ píše v úvodu. Představuje si, že text hry „budou co možná nejhlasitěji křičet tři nebo čtyři muži“.

Hra *Obchodníkovy smlouvy* vznikla ještě před skutečným vypuknutím celosvětové finanční a ekonomické krize v létě roku 2008 a dnes se ukazuje jako vizionářský spis o aroganci a asociálnosti světa vysokých financí v kontrastu s postavením běžného střadatele, neboť je zřejmé, že většina kontrolních opatření vlád trostka a banky nadále pokračují ve své arogantní a kriminální politice pochybných a ryze spekulativních finančních operací. Jelinek svým sžíravě sarkastickým stylem cituje, rytmizuje, demontuje a idiomaticky obrací aktuální dobovou rétoriku „finanční krize“. Její asociální řetězce demaskují mýtus výnosnosti bankami nabízených finančních produktů, kdy pak nezbyvá, než aby „peníze zachraňovaly peníze“, a tím roztáčely nekontrolovatelnou inflační spirálu. Text hry je vedle kompilací z bilančních zpráv firem koncernu Meindl a mediální rétoriky (např. žonglování s pojmy jako „moderní“ nebo „inovativní“, s eufemismy typu „minusový růst“ apod.) napojen i na

další texty a mýty, vedle biblických odkazů je to zejména již zmíněný *Herakles*, narážky na jeho vyčištění Augiášova chléva se táhnou celou hrou. Pro Jelinek je tzv. finanční krize nejen strukturální krizí kapitalismu ale současně krizí etickou, pojmy jsou vyprazdňovány a ztrácí své napojení na reálné věci a děje, vztah mezi označujícím a označovaným je zcela rozklížen, slova jsou pouhé hříčky, libovolně zneužitelné, a tak si s nimi Jelinek pohrává zcela v tomto duchu až do absurdních konců: „*Nakupujeme tyto cenné papíry jakoby nic, s ničím jako nic, ne, ne s ničím, s negativním Ničím, s mínusovým Ničím, s pohledávkami, které mají ono Nic teprve naplnit, ach jo, kde na to všechno vezmeme?*“

V mezinárodním kontextu je hra jedním z nejinscenovanějších děl Jelineka a čím dál více aktuální, na svou českou premiéru teprve čeká.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

O ZVÍŘATECH (ÜBER TIERE) ⚡@

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Popudem k napsání hry *O zvířatech* byla pro Jelinek reportáž rakouského novináře Florianu Klenka, který v časopise *Falter* (č. 34/2005) prezentoval citáty z policejních protokolů, jejichž obsahem byl odposlech vídeňské agentury zprostředkovávající „společnice“ prominentním zákazníkům. Jelinek napsala na základě tohoto materiálu svou divadelní hru jako sugestivní, koncentrovaně svědectví o předem ztracené pozici ženy ve světě mužských představ a zákonů.

Hra začíná jako sarkasticky intimní zpověď ženy, která si uvědomuje vlastní citovou závislost na muži a sebemrškačsky se ptá: „*Je to vážně nezbytné nutné, aby spolu milenci měli osobní styk?*“ Žena je u Jelinek vždy chápána v podřadné a nepojmenovatelné roli „druhého pohlaví“, které nemá v diskurzu o lásce žádné místo ani pozici.

Úvahy o partnerské lásce se postupně mění na vnitřní monolog ženy vedený snahou uspokojit muže-zákazníka. S precizní samozřejmostí je autorský text s vědomím veškerých mnohoznačností (např. dvojznačnost v označení sexuální praktiky a jazyka) čím dál více protkávan parafrázovanými citáty z protokolů, jako třeba: „*Já to řecky nedělám, a řecky jsem se neučila ve škole života.*“

Text hry postupně ztrácí svou na první pohled strnulou monologičnost a ožívá se jako mohutný mnohohlas hovořící tu hlasem pasáků („*Ale říkám ti to na rovinu, má jednu chybičku, řeknu ti to, jak to je, má ještě do září rovnátka...*“), tu jako žena nabízející se zákazníkovi, tu jako zákazník objedávající si extra služby („*Come in mouth. Come in face.*“) atd. Vulgární jazyk pasáků a jejich zákazníků se v závěru mísí ještě s dalším textovým materiálem, který Jelinek do hry vkomponovala. Jsou to úryvky ze záznamů o exorcismu Anneliese Michel. Nárážky na osud Anneliese Michel se objevují u Jelinek jako další svědectví o manipulativním přístupu k ženě. Litanický charakter textu hry refrénovitě opakující výkřiky Michel v kombinaci s citáty z protokolů je děsivým vyústěním a apokalyptickým finále této textové smršti.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMŤRT A DÍVKA I – SNĚHURKA (DER TOD UND DAS MÄDCHEN I – SCHNEEWITTCHEN)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

První část pentalogie *Smrt a dívka* s podtitulem *Sněhurka* je záznamem setkání Sněhurky (hledající pravdu a bloudící lesem – ach, ta pověstná špatná ženská orientace – v cestě za svými trpaslíky) s Lovcem, který s ní učiní rázný proces a nakonec ji zastřelí flintou, aby se pak mrtvolu vyptával: „Byla jste také jednou z těchto žen, které na svět přivádějí jen postavy z kina, protože chtějí vypadat jako jedna z nich? Které se bojí života?“ Lovce (který je zároveň smrtákem) nese navíc vzezřením i mluvou znaky filozofa Martina Heideggera, jehož cynické a nihilistické pojetí bytí zde Jelinek napadá.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMŤRT A DÍVKA II – RŮŽENKA (DER TOD UND DAS MÄDCHEN II – DORNROSCHEN)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Také Růženka ze stejnojmenné druhé části pentalogie *Smrt a dívka* je sice vysvobozena polibkem (z úst prince, který si hned vzápětí nasazuje plyšový kostým s naddimenzovaným penisem), co však následuje (akt páření jako akt denunce a podrobení) ji opět donutí raději zaujmout nehybnou pozici.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMRT A DÍVKA III – ROSAMUNDA (DER TOD UND DAS MÄDCHEN III – ROSAMUNDE)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Třetí část pentalogie *Smrt a dívka* s názvem *Rosamunde* je částečnou parafrází textu Rosamunde Helminy von Chézy, k němuž napsal hudbu Franz Schubert. V řadě pasáží je však hra přímou zpovědí autorky (žijící v osamocení, v němž se může lehce povznést nad věcmi a vše odsoudit) reflektující s notnou dávkou ironie své psaní: „Na krásné boží zemi trhá tygr beránka. Jen já si nemohu pomoci. Jsem vším zasažena, i tím, po čem mi nic není.“

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMRT A DÍVKA IV – JACKIE (DER TOD UND DAS MÄDCHEN IV – JACKIE)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 1 žena

Ve čtvrté části pentalogie *Smrt a dívka* s názvem *Jackie* hovoří bývalá skandály opředená First Lady (v nezbytném chanelovém kostýmku), vleče s sebou na scénu hned celou hordu mrtvol a přetřásá svůj život i vztah ke konkurentce Marilyn Monroe.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMRT A DÍVKA V – ZEĎ (DER TOD UND DAS MÄDCHEN – DIE WAND)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 2 ženy

Závěrečná část pentalogie *Smrt a dívka* má podtitul *Zeď* s odkazem na román *Malina* rakouské spisovatelky Ingeborg Bachmann. V orgiastickém běsnění se zde vypořádávají s (mužským) světem Inge (Bachmannová) a Sylvia (Plathová) citující přítom Hesiodovo

Zrození bohů jako pomyslný důkaz hluboké dějinné zakořeněnosti patriarchálních struktur. Všech pět her je nabitó obrazy ženy (princezny, Barbie atd.) ve vleku mediálního perfekcionismu, v povrchní touze po dokonalém vzhledu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KLÁRA S. HUDEBNÍ TRAGÉDIE (CLARA S. EINE MUSIKALISCHE TRAGÖDIE)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra (hudební drama)

Obsazení: 2 muži, 4 ženy

„Nejprve zastíňoval můj život otec, teď ho zastíňuje problém v partnerství. Člověk před takovými zmatky prchá jako před morem, umělec je nuceně vyhledává, aby se mohly odrazit v jeho díle.“ (E. Jelineková, Klára S.)

Ve hře *Klára S.* je téma soužití ženského a mužského světa konkretizováno na příkladu tvůrčího uplatnění umělce a umělkyně. Hra ilustruje tezi, že zatímco muž je společností jako tvůrce akceptován a glorifikován, žena je odsouzena do role výkonné umělkyně (herečka, zpěvačka). Jelinek ve hře říká: „Muž tvoří. Žena je vytvářena.“ Název hry je odkazem na slavnou koncertní pianistku Claru Schumann, která byla nucena potlačit své skladatelské ambice ve prospěch svého manžela Roberta Schumanna. Postava Kláry S. je ve hře v groteskně vyhocené podobě stylizovaná do mluvčí žen, jejichž umělecké ambice nemohly být naplněny díky patriarchálnímu

nastavení společnosti. Patriarchát ve hře reprezentuje Klářin manžel Robert (znemožňující v logice hry Klářinu uměleckou činnost časovými těhotenstvími, které ženu nutně odkazují do sféry domácnosti a pečovatelsví) a pak zejména postava italského básníka Gabriela d'Annunzia spatřující v Kláře pouze objekt vlastní sexuální touhy. Jelinek záměrně zbavuje své postavy historické závaznosti, aby vytvořila exemplární situaci ironicky líčící postavení ženy v umělecko-kulturním procesu. Obdobně jako Klára ve hře fungují i další ženské postavy – klavíristka Luisa Baccara a tanečnice Carlotta Barra.

Klára ve hře přichází do d'Annunziovy vily, aby si vyprosila od mecenáše podporu svého již duševně zcela pomatěného muže. D'Annunzio však podmiňuje finanční výpomoc Klářinou sexuální povolností. Klára pak v závěru hry použije své vycvičené klavíristické prsty nikoliv k hudebnímu výkonu, ale k uškrcení Roberta. Jelinek ve hře groteskně graduje klišé v rozdělení mužského a ženského světa, to je základem specifické a provokativní komičnosti textu, který se zároveň vysmívá klasickému modelu „tragédie“ (v podtitulu hry).

Česká premiéra *Kláry S.* se uskutečnila v Divadla Komedie 17. 12. 2004, režie David Jařab.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ON NENÍ JAKO ON (ER NICHT ALS ER)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

V této hře vede Elfriede Jelinek pomyslný rozhovor se spisovatelem Robertem Walserem. Hra se na první pohled jeví jako monolog, ale při bližším ohledání se vyjevuje její vnitřní dialogičnost. Jelinek v této hře pracuje s citáty z textů Roberta Walsera (1878–1956), švýcarského básníka a prozaika, jehož dílo se vyznačuje až naivně radostným a bezelstně laskavým pohledem na svět. Především jeho povídky a kratičké prózy popisující často Walserovy zážitky z procházek v přírodě uchvacují čtenáře svým bezprostředním zachycením pocitů, nálad a stavů, typickým znakem jeho vyprávění je záměrná nedokončenost, jako by letmé načrtnutí. Jelinek nachází ve Walserovi svého literárního spřízněnce – tvorba je pro oba záchytným bodem ve světě, který se jeví jako odcizený a vzdálený. Hra je koncipována jako výzkumná výprava za otázkami básnické tvorby a její recepce a je zprávou o boji spisovatele za vlastní identitu. Její dění je namnoze omezeno na vnitřní svět básníka a zásahy vnějšího světa jsou viděny rovněž prizmatem autorského já bez napojení na přímou realitu. Ocitáme se ve světě ohraničeném řečí – ve hře je obsažena i kritika světa, který se totalitarizoval na jednotlivé výroky o sobě. Pravý smysl bytí je však řečí neuchopitelný (obdobně jak to viděl Ludwig Wittgenstein) a tak lze chápat i úlevné osvobození básníka, který „později“, tedy po smrti, „s důvěrou pokračuje v procházce“.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TOTENAUBERG

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra

Obsazení: 8 mužů, 6 žen

Samotný název hry *Totenauberg* evokuje na první pohled dva významy. Jedná se o záměrně zkomolený název vesnice *Todtnauberg* (ležící v německém Schwarzwaldu), v níž se nachází chalupa filozofa Martina Heideggera, který zde uprostřed přírody a v odloučení od městské civilizace napsal většinu svých prací. Název však lze analyzovat i etymologicky – díky záměně hlásek se namísto statického a pasivního označení smrti (Tod, a ve starší němčině – na kterou si Heidegger ve svých spisech potpřel – Todt) přibližuje aktivnímu zabíjení (töten) s materiálně definovanou konsekvencí existence mrtvých (die Toten).

Elfriede Jelinek se pak ve své hře skutečně pokouší ukázat, jak na základě pasivní filozofie bytí, které je uzavřeno samo v sobě, vzniká podhoubí pro násilné činy člověka, který nedokáže spatřit svou existenci v kontextu reálného světa, a proto podléhá jeho mytologizaci bez ohledu na její reálné konsekvence. Ty vidí Jelinek v časovém horizontu od hrůzných činů nacionálně socialistického režimu až po současnost, která – nepoučena historií – pokračuje v nenávistném zacházení s cizinci a devastuje svůj životní prostor jeho zpředmětněním a redukcí mezilidských vztahů na ekonomicky utilitární vazby.

Hlavními postavami hry jsou Starý muž a Žena středních let, které jsou odkazem na reálné osoby: jedná se o německého existencialistického filozofa Martina Heideggera a politickou teoretičku (jak si přála, aby se označovala její práce) židovského původu Hannah Arendt. Taková konkretizace postav hry je však dvojlomná – obě jsou sice nositeli výpovědi svých reálných předobrazů, zároveň to však nejsou, jako

v žádné z her Elfriede Jelinek, autobiograficky portrétované osoby. Jejich promluvy jsou vědomě zcizovány a prostoupeny autorskou subjektivací. Elfriede Jelinek podle svého vlastního vyjádření pracuje s citacemi filozofických textů po vzoru hudebních variací „na téma Heidegger“. Postavy ostatně nejsou nijak psychologicky vystavěny, existují pouze v rovině aktuální výpovědi jako textové plochy.

Výběr dalších postav (Mladá venkovská servírka, Dva Tyroláci, Starý Sedlák atd.) je podřízen výpovědi hry, která ukazuje prostředí alpské turistiky jako líheň antihumanistických a fašistických postojů manifestujících se v drancování přírody, jejíž hodnota spočívá pouze v její turisticky zpeněžitelné finanční částce, a nenávistném, separatistickém vztahu k turistům (cizincům), na které je však zisk domácího obyvatelstva odkázán.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KDYŽ SLUNCE ZAPADÁ, VĚTŠINA LIDÍ KONEČNĚ ODCHÁZÍ Z KANCELÁŘÍ! (WENN DIE SONNE SINKT, IST FÜR MANCHE SCHON BÜROSCHLUSS)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

*Žánr: rozhlasová hra, která má i scénické kvality a byla insceno-
vána i jako činohra*

Obsazení: 5 mužů, 4 ženy

Ironická karikatura snu o společenském vzestupu z pera Elfriede Jelinek neztrácí ani dnes nic na své kritické aktuálnosti. Hlavní hrdinka Gábinka pracuje jako prodavačka v obchodním domě, kde se seznámí s majitelem domu, bohatým Markusem. Jejich vztah se vyvíjí podle všech romantických klišé moderní románců à la Popelka – od večerí v drahých restauracích, slibů lásky a dovolené u moře. Markus má však před Gábinkou jedno tajemství – je smrtelně nemocen a náhle umírá na rakovinu. Hlavní hrdinka se po jeho smrti stane dědičkou obchodního domu a v závěru už jen radostně vyvolává: „*Co všechno si teď můžu koupit!*“ Děj je prokládán žánrovými vstupy rádia obchodního domu, které dění ironicky komentuje. Sny hlavní hrdinky o štěstí jsou napojeny na mediální vzory a klišé, které Jelinek zálibně vystavuje na odiv.

Hra měla premiéru 3. 11. 1972 (Bayerischer Rundfunk 2), česká rozhlasová premiéra se odehrála v roce 2012 (ČRo Vltava, Brno).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BALÁDA O TŘECH DŮLEŽITÝCH MUŽÍCH A OKRUHU OSOB KOLEM NICH (BALLADE VON DREI WICHTIGEN MÄNNERN SOWIE DEM PERSONENKREIS UM SIE HERUM)

Elfriede Jelinek

Rakousko

Překlad: Barbora Schnelle

*Žánr: rozhlasová hra, která má i scénické kvality a byla insceno-
vána jevištně*

Obsazení: 3 muži, 3 ženy, popř. 2 děti

Hlavními postavami této hry jsou tři muži – letec Charles Lindbergh, slavný Dirigent a Tarzan, kteří se ocitají v dialogu se svými ženskými protějšky. V paralelně probíhajících scénách Jelinek problematizuje tradiční patriarchální rozdělení rolí (muž jako dobyvatel, umělec či lovec kontra žena – hospodyňka) a stereotypní představy ve vztahu ženy a muže. Zatímco se muži ve hře realizují na poli nových objevů, dobrodružných výprav či uměleckého génia, jsou jejich ženy – vždy v pozici závislé na muži – redukovány na domácí práce a péči o děti. S notnou dávkou satirického náboje se postupně odhalují slabiny takto definovaných světů, až si v jednom momentě muži a ženy promění hlasy a tím i jim tradičně přisouzené role.

Jelinek se tak daří prolomit patriarchální klíše a veškeré mocenské pozice ve hře dovést ad absurdum. V souladu s jízlivou satirou vlastní celému dílu Elfriede Jelinek je tato hra drsně komediálním příspěvkem do současných diskuzí o rovnoprávném postavení žen a mužů ve společnosti. Autorka napsala k dílu dodatečně i sarkastickou předmluvu, kde vysvětluje, jak má hra i po letech aktuální konotace.

Hra byla poprvé uvedena v roce 1974 (Norddeutscher Rundfunk/Süddeutscher Rundfunk) a otištěna v časopise protokolle 2/1974, s. 133–152. Hru v současnosti připravuje ČRo Vltava, Brno, režie Martina Schlegelová.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

ILEGÁLNÍ POMOCNÍCI (ILLEGALE HELFER, 2015)

@

Maxi Obexer

Německo

Překlad: Barbora Schnelle

Žánr: činohra (i rozhlas)

Obsazení: 6 mužů, 4 ženy (lze variovat)

Maxi Obexer ve své hře *Ilegální pomocníci* vychází z autentických rozhovorů, které vedla s lidmi z Německa, Švýcarska a Rakouska. Ke slovu se dostane alpský sedlák, soudce, student nebo středoškolská profesorka, lidé ze středu společnosti, kteří se rozhodli konkrétně pomoci uprchlíkům. Jsou to lidé, kteří by jinak nikdy nejednali protizákonně, a přesto se svými činy, které jsou motivovány přirozenou snahou pomoci bližnímu v nouzi, ocitají na hranici legality. Rozhodli se skončit s pouhým přihlížením a aktivně se zapojit do pomoci lidem, kteří se po strastiplné pouti z krizových oblastí tohoto světa dostali do Evropy – místo demokraticky organizovaného azylového řízení jsou však nadále existenčně ohroženi a konfrontováni s čím dál agresivnějšími nástroji uzavírání hranic.

Obexer se snaží ozřejmit jednotlivé příběhy z mnoha stran, cituje platné zákony (Dublin I a II), Všeobecnou deklaraci lidských práv a další autentické materiály a prokládá jimi útržkovitá vyprávění svých postav – jsou v nich etická rozhodnutí a nejistota, jedná-li správně, výseky z líčení jednotlivých konkrétních příběhů pomoci a s nimi spojené osobní pocity a politické přesvědčení. Hra je vášnivou obranou lidské důstojnosti a individuální zodpovědnosti v době tzv. uprchlické krize a zároveň aktuální výzvou k zamýšlení se nad otázkami podoby evropského humanismu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PŘEKLADATELSKÁ DÍLNA DILIA 2017 – SOUČASNÉ IZRAELSKÉ DRAMA

AMSTERDAM BLOG (2008) ⚡@👤

Reuven Kalinsky

Izrael

Překlad: Sára Foitová

Žánr: činohra

Obsazení: 3 ženy, 1 muž (mužská postava se objeví pouze na skypu)

Shelly, 19letá fotografka, žije ve vlastním světě. Denně se fotografuje a životem na předměstí Jeruzaléma se vznáší na svých tenkých nohou, podpíraná oblaky cigaretového kouře. Virtuální setkání s o deset let starší, vyžilou a filozofickou bloggerkou Alex v ní ale vzbudí obsesivní vášeň: Shelly se Alex vypraví hledat do Amsterdamu. Místo prchavé Alex ji ale na nádraží vyzvedne návštěvnice z jiné doby: Anne Frank prchající před nacisty.

Hra *Amsterdam Blog* izraelského autora Reuvena Kalinského je temným tancem tří žen za hranou. Shelly se násilně rozchází se svou matkou i milujícím, ale neschopným a doslova i obrazně nepřítomným otcem, a přimyká se k chladné Alex. Ta se zase odvrací od života a citů a flirtuje s whisky a se smrtí. Anne tvrdí, že Shelly je ve skutečnosti Kitty, její imaginární deníková přítelkyně, vzápětí ale dodává, že je vlastně v realitě a popletenost jen předstírá. Od tělesné existence a dnešní doby je Anne úplně odříznutá, přesto vstupuje do děje s nečekanou samozřejmostí. Mezi všemi postavami se tyčí celá řada zdánlivě nepřekročitelných překážek – čas, prostor, slova, city, peníze, touha po životě a touha po smrti. Shelly a Alex se setkávají ve virtuálním světě, Anne do světa Shelly vpadne

z jiné dimenze. Objeví se Alex? Zmizí Shelly v bouři divokých světů? Kdo přežije? A co na to Anne Frank?

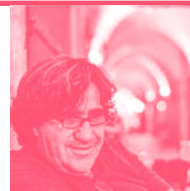
Významný izraelský dramatik Hillel Mittelpunkt o hře prohlásil, že je „velmi působivá. Dojemná, emocionální, sexy, sebevražedná...“

V roce 2014 Kalinsky hru *Amsterdam Blog* s úspěchem uvedl na Divadelním festivalu v Akku, od roku 2015 se pak hraje ve slavném telavivském divadle Tmuna.

Text hebrejského originálu a anglického překladu je elektronicky k dispozici v DILIA. Český překlad hry bude dostupný v prosinci 2017.

REUVEN KALINSKY (*1964)

Narodil se ve městě Bat Jam jižně od Tel Avivu. Z Telavivské univerzity má titul v oboru divadelní režie, vystudoval také pedagogický institut Kerem v Jeruzalémě. V současnosti vyučuje divadelní herectví a režii. Pro Izraelský festival v roce 1990 napsal (a sám režíroval) hru *Obchodník s ptáky*. V roce 1994 na Divadelním festivalu v Akku uvedl své divadelní zpracování povídky Gabriela Garcíi Márqueze *Neuvěřitelný a tklivý příběh o bezelstné Eréndiře a její ukrutné babičce*. Další Kalinského divadelní adaptací byl *Trainspotting* (podle stejnojmenného kultovního filmu) v roce 2010. Hru *Amsterdam Blog*, která bude letos přeložena do češtiny, napsal Kalinsky v roce 2008. V roce 2014 ji s úspěchem uvedl na Divadelním festivalu v Akku, od roku 2015 se pak hraje ve slavném telavivském fringe divadle Tmuna.

SKLENĚNÁ STĚNA (KIR ZCHUCHIT, 2011)

Oren Yaacobi

Izrael

Překlad: Markéta Šebestová

Žánr: činohra

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

Chaim Kenaan, dříve Chaim Schwartz, přeživší šoa, jede do Německa za svou matkou a sestrou, aby s nimi zůstal už navždy. Sára a Chaja Schwartzovy jsou totiž kdesi na hromadě zpopelněných ostatků v jednom koncentračním táboře a Chaim Kenaan projevil před smrtí přání, aby byl zpopelněn a ke svým drahým přispán. Jak si s jeho podivnou poslední vůlí poradí jeho dcera, již vstúpil pevně přesvědčení, že v Německu je hrůzami minulosti prosycena každá píď země a každá molekula vzduchu? A co na to jeho vnučka, která v Německu již léta žije, úspěšně buduje kariéru tanečnice a přitom se zdánlivě nenechává příliš vyvést z míry matčiny pohoršením? Zachrání krajně napjatou situaci její bratr, když už také konečně jednou opustil Izrael? Podaří se rodinu – mrtvé i živé – znovu spojit, nebo nakonec převáží staré křivdy, ostrá slova a německá byrokracie?

Na základě vlastních zkušeností otevírá Oren Yaacobi ve své hře otázku, jak zkušenost šoa poznamenává rodinné vztahy. Tomu také odpovídá poměrně komorní obsazení hry, s těžištěm mezi příslušníky jedné rodiny. Yaacobi ke svému nelehkému tématu přistupuje bez přikrášlování a ačkoli se to na první pohled může zdát zarážející, také s humorem, v nejchoulostivějších chvílích černým. Hra je v zásadě konverzační, poměrně snadno by mohla být adaptována i pro rozhlas.

Hra byla již uvedena nejen v Izraeli, ale také v Německu a Oren Yaacobi za ni byl v roce 2012 nominován na cenu „Dramatik roku“ udělovanou Izraelskou divadelní akademií.

Text hebrejského originálu a anglického překladu je elektronicky k dispozici v DILIA. Český překlad hry bude dostupný v prosinci 2017.

OREN YAACOBI (*1974)

Autor divadelních her a televizních scénářů. Patří k tzv. třetí generaci přeživších šoa. Absolvoval školu múzických umění Beit Zvi v Ramat Gan. Vytváří komorní dramata s tematikou rodinných vztahů a čerpá i z kultury východoevropských Židů. Za hru *Skleněná stěna* byl nominován na ocenění Dramatik roku 2012 udělené Izraelskou divadelní akademií. (foto: Kfir Harbi)

NEHODA (HA-T'UNA)

Hillel Mittelpunkt

Izrael

Překlad: Alžběta Glancová

Žánr: činohra (drama)

Obsazení: 2 muži, 3 ženy

Nehoda Hillela Mittelpunkta (*1949), produktivního izraelského scénáristy a režiséra, je univerzálním portrétem krize rodinných a přátelských vztahů, který se dotýká současných společenských hodnot a zároveň nabízí portrét *modus vivendi* vyšší střední třídy.

Když se tři přátelé, Adam, tvůrce dokumentárních filmů, Lior, Adamův bývalý student, který pracuje v reklamě, a jeho žena Tami, odbornice na balistické střely, podnapilí nad ránem vracejí ze silvestrovského večírku, srazí na silnici člověka. Tři přátelé se rozhodnou z místa činu odjet. Nechávací za sebou mrtvé tělo nejspíš ilegálního anonymního čínského dělníka.

Tutlání nehody, která se kvůli utajovaným vztahovým mnohoúhelníkům nakonec provalí, rozehrává sérii nepříjemných zjištění jednotlivých postav: o sobě samých, o sobě navzájem, ale i o svém manželství, dětech, morálce, kterou dětem vštěpovali a které mají najednou sami dostat.

Nehoda a její důsledky zasahují v následujících dnech do života dvou manželských párů, příslušníků izraelské společenské a intelektuální smetánky, jako nevídaný host a překotně mění dosavadní vztahovou rovnováhu. *Mittelpunktova* hra založená na vypjatých, vybroušených dialozích vypovídá o aktuálních generačních rozdílech, postoji západní společnosti vůči pracovním migrantům i o rodinných a přátelských vztazích.

Text hebrejského originálu a anglického překladu je elektronicky k dispozici v DILIA. Český překlad hry bude dostupný v prosinci 2017.

HILLEL MITTELPUNKT (*1949)

Patří ke klasikům izraelské divadelní tvorby, kterou vystudoval na univerzitě v Tel Avivu, kde dnes žije. Jeho hry uvádí nejvýznamnější izraelská divadla jako Kameri a izraelské národní divadlo ha-Bima. V telavivském divadle Bejt Lesin působil v letech 2006–2013 jako hlavní dramatik a umělecký poradce. Vlastní

i zahraniční hry také režuruje. Kromě toho je autorem několika filmových scénářů.

Ve své tvorbě *Mittelpunkt* často komentuje politickou i společenskou situaci a demytologizuje hrdinství skutečných i fiktivních postav. Jeho hra *Gorodiš*, v jejímž středu stojí hrdina Šestidenní války, nejmladší brigádní generál Šmuel „Gorodiš“ Gonen, jež další Jomkipurská válka společensky i kariéerně zcela zdiskreditovala, vstoupila v Izraeli do moderního divadelního kánonu.

Ve hře *Makolet (Samoobsluha)*, která byla poprvé uvedena v roce 1982, portrétuje rodinné vztahy, které dodnes stojí ve středu zájmu *Mittelpunktovy* tvorby. Zatímco ve svých ranějších textech se zabýval problematikou přistěhovalectví do Izraele, v novějších hrách se otázka přístupu většinové společnosti k cizincům a menšinám objevuje znovu, ale v novém kontextu ilegálních migrantů či Palestinců. Tato témata spolu s kritikou maloměšáctví a vztahu moderní společnosti k penězům a prestiži vlastního postavení tvoří univerzální tematický základ *Mittelpunktovy* tvorby.

TVAR JEDNACÍHO STOLU (THE SHAPE OF THE TABLE, 1990)

David Edgar

Velká Británie

Překlad: Jaroslav Beznoska

Žánr: činohra

Obsazení: 8 mužů, 3 ženy

Blíží se konec roku 1989 a spolu s ním i konec Sovětského impéria. Země střední a východní Evropy se postupně odprošťují od sovětského vlivu a komunistické nadvlády. V některých postupný proces transformace trval deset let, v jiných deset týdnů a v jedné pouhých deset dní. V této zemi se komunistická elita zuby nehty snaží zůstat u moci a udržet onu kvetoucí oázu míru a socialismu pro další pokolení dělníků a proletářů. A samozřejmě i pro ně samotné v jejich čele.

David Edgar se při psaní hry nechal bezprostředně inspirovat událostmi Sametové revoluce.

Nechtěl však psát jen o Československu a jeho Sametové revoluci, ale chtěl postihnout duši a princip procesu, série vyjednávání mezi opozicí a vládoucí třídou, které vedly k tomu, že se většina zemí střední a východní Evropy nakonec odstříhla od své komunistické minulosti, a stala se součástí Západního světa se všemi jeho klady i úklady. Proces vyjednávání a s ním spojená očekávání všech zúčastněných stran glojuje Edgar s překvapivým nadhledem a lehkostí, a v některých ohledech s až tragikomickými důsledky. S blížícím se třicátým výročím Sametové revoluce by jistě stálo za to si připomenout tuto stěžejní událost v našich moderních dějinách, a to pohledem člověka, který vše velmi pečlivě a s odstupem sledoval zpoza železné opony, a velmi citlivě a výstižně převedl do podoby divadelního dramatu.

Edgarova hra byla poprvé uvedena v den prvního výročí pádu berlínské zdi na prknech Britského národního divadla v nastudování slavné Royal Shakespeare Company. V roce 1991 vyšla hra v knižní podobě. Posledního uvedení se jí dostalo v roce 2014, čtvrtstoletí od pádu Berlínské zdi, kdy ji spolu s jeho dalšími dvěma hrami uvedla americká divadelní společnost Burning Coal v sérii nazvané *The Iron Curtain Trilogy*. V rámci zemí bývalého Východního bloku byla hra přeložena zatím jen do slovinštiny a rumunštiny. Toto je první překlad do českého jazyka.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

DAVID EDGAR

Narodil se v roce 1948 v Birminghamu, den po uchwácení moci komunisty v poválečném Československu. Je autorem více než šedesáti divadelních a televizních inscenací a držitel řady prestižních ocenění. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších současných britských dramatiků, a na poli politicky orientovaných her za toho vůbec nejlepšího.

MŮRA (MOTH, 2017)

Declan Greene

Austrálie

Překlad: Ludvík Píza

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

CLARYSSA: Škola v noci je ještě větší horor, než přes den. Totální pustina. Jako by všichni byli mrtví. Jako by bylo po konci světa a my byli jediný, co zbyli. Procházíme mezi budovami a naše kroky nese ozvěna. Bleskne mi hlavou, jak je divný, vidět tě mimo školu. Divný, ale hezký. Fakt hezký.

SEBASTIAN: Když se probudím, je mi skvěle. Vykouknu z okna a venku je nádherně. Vyrazím do školy a poprvé v životě se necítím blbě, když procházím vstupní branou. Mám chuť vylézt na řídovo auto a zařvat „JSEM LEPŠÍ NEŽ VY VŠICHNI DOHROMADY, KRETĚNI.“ Ale neudělám to. Ještě ne.

Mířím k našemu místu u popelnic. Všude kolem mě děcka, co srkaj Red Bull, poslouchaj iPody a baví se mezi sebou. Jako by všechno bylo ok. Jako by svět neměl skončit. Jako by před sebou vůbec neměli svatýho, zavřenýho ve sklenici. A pak tě zahlídnou.

Sebastian je vychrtlý teenager a bláznivý fanoušek postapokalyptických anime. Claryssa je obězní členka skupiny wiccanů. Tedy, alespoň to tvrdí. Oba se straní třídního kolektivu, za to však sdílí nenávisť vůči všemu a všem. A taky humor, který je nejlepší zbraní proti šikaně. Skoro jako ochranné štít z Neon Genesis Evangelion. Jejich vztah ale čeká zkouška, která dvojici zavede do nejtěmnějších krajů jejich fantazie. Poté, co je v noci na stadionu předpadne skupina útočníků, musejí nalézt cestu nejen k tomu druhému, ale i sami k sobě. Čas běží, konec světa je nadosah a v sázce je víc, než jedno přátelství.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SYLVIE (1995)

Albert Ramsdell Gurney

USA

Překlad: Jiří Stach

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 3 ženy

Laskavě úsměvná hra současného amerického dramatika, nositele řady literárních cen, autora i u nás známých her *Milostné dopisy* a *Jidelna*. Hlavní hrdinka Sylvie je roztomilá fenka. Poté, co se jí její majitel zbavili, najde ji v parku Greg, velký milovník psů, v současné době právě frustrovaný neuspokojivým zaměstnáním a vyprahlým manželstvím. Nová psí přítelkyně vnese do jeho života novou energii, ale také nebezpečí naprostého rozvratu v manželství, protože Gregova manželka v ní začne cítit sokyni.

Neobvyklá a atraktivní titulní role je prostorem pro herecký koncert mladé herečky.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

A DOLL'S HOUSE, PART 2 (2017)

Lucas Hnath

USA

Překlad: Dana Hábová

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 3 ženy

Hra nominovaná na cenu Tony navazuje na Ibsenovu *Noru* (*Domeček pro panenky*). Začíná prostým zatukáním na dveře – na ty stejné dveře, které za sebou před patnácti lety zabouchla. Nyní se Nora vrací. Poté, co opustila svého muže a svoje děti, stala se úspěšnou autorkou feministických románů. Vrací se, aby stvrdila svůj rozvod s Torvaldem. Potřebuje, aby

podepsal rozvodové papíry. Rodina zpovídá Noru o tom, co za tu dobu dělala – všichni si již mysleli, že zemřela – a postupně vznášejí svá obvinění proti ní.

Hra, která měla premiéru na Broadwayi 27. dubna 2017, je palčivě aktuální studií nepsaných pravidel společnosti a genderu.

Text se v současné době překládá. Anglický originál je k dispozici v DILIA.

POHANI

Anna Jablonská

Ukrajina

Překlad: Tereza Chlaňová, Jekaterina Gazukina

Žánr: činohra

Obsazení: 5 mužů, 3 ženy

Divadelní hra tragicky zesnulé ukrajinské autorky písicí rusky Anny Jablonské (1981–2011) je sondou do života jedné běžné rozpadající se rodiny, jejíž členové se v prostoru nevelkého právě rekonstruovaného bytu neustále míjejí. Matka, otec, dospívající dcera a jejich rodinný přítel žijí na první pohled naprosto obyčejný, typický příběh. Pod povrchem tohoto příběhu však pulzují utajené touhy, naděje, nespokojenost, utrpení a věčné otázky. Katalyzátorem změny se stává babička, otcova matka, která do domácnosti přiváží nejen svůj vlastní silný příběh, „urputnou“ víru, ale i radikální proměnu všech a všeho kolem... Zdánlivé „zázraky“, které se začínají dit, vytvářejí další a další otázky týkající se víry a smyslu života. Existenciální drama okořeněné komikou, vysoká tragédie s civilními rysy, mystická atmosféra prolínající se s až dokumentárním realismem...

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

IGLÚ (2013)

Yehezkel Lazarov

Izrael

Překlad: Jana Slouková

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

„Miluju tě, a až přijde zima, budu tě milovat ještě víc.“

Současná hra talentovaného dramatika Yehezkelu Lazarova, která měla v roce 2013 premiéru v autorově režii v izraelském Tmu-na Theatre. Tato inscenace se českému publiku s úspěchem představila v červnu 2014 na hradeckém Festivalu Divadlo evropských regionů.

„Viděl jsem Leni postávat před domem, kde vyrůstala, přesně tady, přes ulici. Hned jak jsem jí zahlídnul, věděl jsem, že to bude ona. Chtěl jsem na ni zavolat, ale nezavola, chtěl jsem se jí představit, zeptat se, jestli si mě pamatuje... ale bál jsem se. Stála jenom před tím domem a nikdy nešla dovnitř. Když se tohle dělo už pár měsíců, začal jsem ji sledovat. Sledoval jsem ji, kamkoliv se hnula. Polda je polda a všude si najde něco na práci. Kdekoliv seděla, jedla, studovala – seděl jsem, jedl a studoval...“

Raffi tajně miluje Leni. Miloval ji už jako dítě, miloval ji, když spolu každý den čekali na své rodiče, aby je hned po škole odvezli z kroužků domů, miloval ji jako svoji o rok starší sousedku, co bydlela jenom přes ulici, miloval ji ve všech dětských hrách, miloval ji ještě mnohem víc než filmy s Chuckem Norrisem a Bruceem Lee, miloval ji proto, že byla vždycky zvláštní. Zádumčivá divná jedenáctiletá holka. Holka, jejíž matka od ní utekla. Prý do Ruska. S novým chlapem. Holka z rodiny, kde se často křičelo a kam policajti přijeli vždycky pozdě. Holka, která měla své velké tajemství... Raffimu je dnes sedmadvacet. Pracuje u dopravní policie

a s Leni se znovu setkává. Leni sice vyrostla, ale zvláštní je pořád. Postává často před domem, kde bydlela jako malá. A jednoho dne tam stojí a drží v ruce kanystr a sekeru... Raffi musí zasáhnout. Konečně ji oslovit. A svěřit se jí se svým životním snem. Odletět na Aljašku...

Hořká komedie o svérázné lásce, fantazii, touze, útěku a společných vzpomínkách z dětství. A taky o tom, že se nic nevyryje do paměti tak, jako přání zapomenout. Kde končí přátelství a začíná láska? Co je a není fantazie? Dá se před realitou utéct do iglů na Aljašce? Může láska pomoci jednou provždy zapomenout? Leni a Raffi v iglů. Iglů jako klidné útočiště uprostřed mrazivé reality i planoucí fantazie. Tato poetická hra, ve které se prolíná současnost s minulostí a vzpomínkami z dětství, představuje skvělou a hravou příležitost pro dva mladé herce.

„Kolik je? -- Za deset tři. -- Prošvihnul jsi let? -- Letí to za deset minut. -- Jak dlouho to trvá? -- Čtyři hodiny do Říma, pak dalších deset do Vancouveru. A pak se letí do Anchorage. Pak se přeletí do Juna a pak tři hodiny cesty k chatě. -- To je fakt dlouhý... -- Jo... Ale podle aljašského času ti zrovna kupuju lístek... -- Jak to myslíš? -- Aljaška má jedenáct hodin zpoždění. -- Jak zpoždění... tohle nikdy nepochopím... Je tam pozdějc než tady? -- Ne, tam ještě není tady. -- Fakt? -- Jo... sranda, ne? Jenom si to představ. Když tady bylo 11. září, tam bylo ještě desátýho. Když jsme tady začali Druhou Libanonskou válku, oni tam zrovna zjistili, že bude. A to nemluvím o tvým tátovi. -- Co s ním? -- Když jsi ho tady pohřbívala, tam byl ještě naživu.“

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

INDECENT (2017)

Paula Vogel

USA

Překlad: Lenka Kapsová

Žánr: činohra

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Indecent mapuje vznik jedné pobožující inscenace a osudy umělců, kteří riskovali svoje životy kvůli účinkování ve hře, kterou jedni vnímali jako důležitou součást židovské kultury a druzí jako provokativní a urážlivý akt. Hra se zpěvy z doby, kdy imigrantské vlny měnily současnou tvář Ameriky, je podstatnou vzpomínkou na společensky důležitý moment v historii divadla.

Drama autorky Pauly Vogel, držitelky Pulitzerovy ceny za hru *Jak jsem se učila řídit*, bylo nominováno na cenu Tony za nejlepší hru.

Text se v současné době překládá. Anglický originál dostupný v elektronické verzi v DILIA.

NABÍZÍME

NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

OUR LADIES OF PERPETUAL SUCCOUR (2017)

Lee Hall

Velká Británie

Žánr: komedie

Obsazení: 6 žen a tříčlenná kapela

Další úspěšná divadelní adaptace z pera Lee Halla (*Billy Elliot*), která si vysloužila Cenu Laurence Oliviera za nejlepší komedii roku 2017.

Cesta šestičlenného katolického dívčího sboru na pěveckou soutěž plná hrubozrného humoru je závanem čerstvého vzduchu v rámci britské komediální dramatiky. Největším kladem adaptace románu Alana Warnera *The Sopranos* je absence jakéhokoliv moralizování. Šestice hrdinek pije první ligu a mluví jako dlaždič. Lee Hall přitom však nezlehčuje jejich osobní tragédie, které z nich dělají životné postavy. Jsou sice hlasité a zdánlivě bez starostí, ale pod jejich nevázaností se skrývají záblesky opravdové zranitelnosti. I přestože jsou to studentky katolické klášterní školy, jejich příběh je především o lásce a přátelství, nikoliv o vině. Srdečně zábavná komedie zachycuje zběsilost a neohroženost mládí, které je schopné naprosto žít okamžikem. Je to hudebně výživná show s opravdovými momenty křehkosti. Ve hře je předepsaný tříčlenný orchestr s písněmi od Electric Light Orchestra.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PUNTS (2017)

Sarah Page

Velká Británie

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

„Vy chcete, abych s vaším synem měla plnohodnotnou soulož, je to tak? Chtěla jsem se jen, víte, ujistit.“

Jack, mladý muž s poruchou učení, žije doma opečovávaný starostlivými rodiči. Stejně jako většina mužů po dvacítce má určité potřeby – jeho kamarádi z rugby nemluví o ničem jiném než o sexu, zatímco Jackova nejvýraznější erotická zkušenost byl moment, kdy na něj mrkla pokladní v obchodním domě. Jeho rodiče se v zoufalé touze po tom, aby nebyl jejich syn vyčleněn z kolektivu, rozhodnou, že mu domu přivedou profesionální pomoc. Ale žena, kterou najmou, bude mít na jejich rodinu mnohem větší dopad, než si vůbec dokázali představit.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SLAVA! EHRE. (SLAVA! KUNNIA., 2015)

Pirkko Saisio

Finsko

Autor hudby: Jussi Tuurna

Žánr: muzikál (muzikál oligarchů)

Obsazení: 12 postav, sbor, orchestr

Spektakulární, zábavný a stejně tak provokativní muzikál s velmi aktuální tematikou odhaluje pravou podstatu Putinova Ruska. Hra se zabývá vykonstruovanou identitou země, spojuje minulost, přítomnost

44 HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

i budoucnost, vytváří divoký a nadměru zábavný vír událostí a současně představuje bohatý, vícevrstvý příběh.

Obeda a Pobeda, vlakoví průvodčí a dvojčata, se setkají na větrném ruském poli. Pobeda přišel osvobodit svého bratra Obedu, který byl poslán do pracovního tábora za svou znepokojivou činnost proti tržnímu hospodářství. S pomocí svého bratra Obeda pozná jiný druh vlasti, zemi, kde nic není, jak se zdá... Zemi řídí skupina oligarchů v čele s tajemným Volodou, který prohlašuje, že Obeda je jeho dlouho ztracený bratr.

Mezitím je bývalá předsedkyně země Yulia Tee propuštěna z vězení. Yulia touží získat zpět své červené taneční střevíčky, které jí kdysi dopomohly k moci. Nyní jí boty vedou přímo do podsvětí, kde matky hledají své ztracené syny...

Kateřina Veliká a Jurij Gagarin povstávají ze svých hrobů a vstupují „živě“ do děje. Z nebe sestupuje zachránce, který je má soudit a spasit, ale je velice tajemný a vypadá jako Conchita Wurst. Na scénu přicházejí ale také Gérard Depardieu a Kim Čong-un! Ve snaze prozkoumat Putinovo Rusko nezůstane kámen na kameni...

Text muzikálu je dílem oceňované finské autorky a multitalentované umělkyně Pirkko Saisia, hudbu složil Jussi Tuurna. Muzikál trvá s pauzou 3 hodiny. Herci mohou hrát více rolí. Muzikál měl premiéru v únoru 2015 ve finském Národním divadle. Ve finském zpracování vystoupilo 12 herců, sbor a přítomen byl živý orchestr.

Německý překlad textu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA. Zájemcům můžeme poskytnout také audio a video nahrávku finské inscenace. Finský originál rádi zprostředkujeme.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

3. 4. 2017
Divadlo F.X. Šaldy Liberec
Jule Styne:
FUNNY GIRL
muzikál

20. 4. 2017
Národní divadlo
Václav Kašílik:
KRAKATIT
opera

7. 4. 2017
Moravské divadlo Olomouc
Alexi Matchavariani:
OTHELLO
balet

23. 4. 2017
Slezské divadlo Opava
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

8. 4. 2017
Divadlo J. K. Tyla v Plzni
Antonín Dvořák:
RUSALKA
opera

4. 5. 2017
Jihočeské divadlo České
Budějovice
Arthur Sullivan:
MIKADO
opera

5. 5. 2017

Moravské divadlo Olomouc

Franz Lehár:

**ZEMĚ ŮSMĚVŮ
(DAS LAND DES LÄCHELNS)**

opereta

13. 5. 2017

Divadlo J. K. Tyla v Plzni

Leonard Bernstein:

WEST SIDE STORY

muzikál

18. 5. 2017

Pražské Jaro 2017

Národní divadlo Praha

Václav Kašík:

KRAKATIT

opera

Informujeme

KRAKATIT

Václav Kašík

Experimentální dílo Krakatit Václava Kašíka, jednoho z největších a nej-univerzálnějších českých operních tvůrců, rozšířilo český repertoár na scéně ND Praha v sezoně 2016/2017. Za předlohu své druhé opery zvolil román Karla Čapka Krakatit, filozofické sci-fi z roku 1922. Opera se vyznačuje dynamickým scénářem prolínajícím skutečný svět a svět lidí, ostrým střihem a kontrastem s hudbou kombinující experimenty soudobé vážné hudby, jazzu a pop music. Na libretu opery se podílel filmový režisér Otakar Vávra, který Čapkovo sci-fi dříve zfilmoval. Operní verze Krakatitu, napsána v roce 1960 byla o rok později zfilmována samotným skladatelem. V ND Praha měla premiéru až v roce 1960. Inscenace je uváděna k příležitosti 100. výročí narození Václava Kašíka v režii Alice Nellis a v hudebním nastudování Petra Kofroně.

FUNNY GIRL

Jule Styne

Slavný americký muzikál Funny Girl o životě herečky Fanny Briceové uvedla opera libereckého divadla F. X. Šaldy. Premiéru měla inscenace v režii Jany Janěkové a v hudebním nastudování Dana Kalouska 3. dubna. Muzikál od Julea Stynea a Boba Merrilla pojednává o životě – osobním i profesionálním – americké herečky Fanny Briceové působící v období před a po první světové válce. Představitelkou hlavní role je Jitka Osišková a roli Nicka Arnsteina hraje Josef Guruncz v alternaci s Michalem Starým.

RUSALKA

Antonín Dvořák

Ze své úspěšné výstavní premiéry v únoru 2017 v New Yorku se vrátil unikátní autograf partitury opery Rusalka. Originální rukopis opery Antonína Dvořáka byl naposledy v České republice vystaven před více než 25 lety a od 11. do 17. dubna jej mohli spatřit návštěvníci v Českém muzeu hudby. Spolu s autografem byl vystaven Dvořákových americký skicář č. 6, první vydání libreta opery, originální dopisy z kanceláře Dvorní opery ve Vídni s podpisem Gustava Mahlera adresované skladateli, které se týkaly plánovaného provedení opery ve Vídni v roce 1901, ke kterému nakonec nedošlo, nebo první nahrávky árií z opery, které si mohli zájemci poslechnout na tabletu. Rusalka byla napsána na sklonku Dvořákovy života a je vrcholem jeho skladatelské kariéry. Kvalita a oblíbenost díla je stvrzena tím, že si udržuje své místo na stálém repertoáru známých světových operních domů.

OTHELLO

Alexi Matchavariani

Balet Moravského divadla Olomouc uvedl další Shakespearovu tragédii. Na českých baletních scénách dosud Othella doprovázela téměř výhradně hudba Jana Hanuše, režisér Robert Balogh zvolil pro doprovod gruzínského skladatele, dirigenta a hudebního pedagoga Alexise Matchavarianiho. Balet Othello skladatele Matchavarianiho měl světovou premiéru 27. listopadu 1957 ve Tbilisi a o tři roky později se dočkal i filmové verze. V hudbě skladatele se střídají plochy romantické, lyrické a plochy plné strhujících rytmů a drsných melodií. A právě tyto dva naprosto odlišné hudební světy vytváří potřebný kontrast a napětí. Objevují se i vlivy jeho na mezinárodním poli slavnějších kolegů, ať už Prokofjeva, Chačaturjana nebo Ravela. Premiéra představení byla 7. dubna v režii Roberta Balogha, který je i autor libreta a v hudebním nastudování Petra Šumníka.

WERTHER

Jules Massenet

Americký muzikolog Lesely Wright, profesor na univerzitě na Havaji a významný odborník v oblasti francouzské opery 19. století dokončil kritické vydání opery Werther Julia Masseneta. Kritické vydání obsahuje všechny autentické verze včetně dříve nedostupných rukopisů. Nové kritické vydání bylo testováno v opeře Zürich v úzké spolupráci s dirigentem Cornelieusem Meisternem. Představení se konalo 2. dubna 2017, titulní roli zpíval peruánský hvězdný tenor Juan Diego Flórez.

OPERA FRANKFURT

Ve Frankfurtské opeře proběhlo 30. dubna znovunastudování tří jednoaktových oper skladatele Ernsta Křenka, který si sám napsal i libreto. The Dictator, Heavy or the Honour of the Nation, The secret Kingdom – tři protagonisté: egoistický diktátor, který vrhá svá kouzla nad ženy, boxer, který se dostává nad svou závislost na výcvikovém stroji a král, který prchá z reality. Světová premiéra za užití nového vydání byla 6. května 1928 ve Staatstheater ve Wiesbadenu.

MAHAGONY

Kurt Weill

V nové produkci Jacopa Spireia proběhla 30. dubna v Salzburger Landestheater premiéra tříaktové opery Rise and fall of the City of Mahagony skladatele Kurta Weilla na text Bertholda Brechta v německém jazyce. Hudebního nastudování se ujal dirigent Adriano Kelly s Mozarteum Orchestra. Durata opery je 2 hodiny 45 minut.

DAS LIED DER NACHT

Hans Gál

Premiéra dramatické balady o třech aktech Hanse Gála *Das Lied der Nacht* v roce 1926 v Opernhaus Breslau nebyla přijata s úspěchem a vycházely hrůzné recenze. Poté, co nacisté zakázali jeho díla hrát, Gálova dramatická balada zmizela z pódii úplně. 29. dubna byla provedena po téměř 90 letech v Theater Osnabrück s Osnabrücker Symphonieorchester pod vedením dirigenta Andrease Hotza. Durata opery je 130 minut.

WEST SIDE STORY

Leonard Bernstein

Muzikálová legenda *West Side Story* se vůbec poprvé objevila na repertoáru Divadla J. K. Tyla. Nová inscenace v režii Lumíra Olšovského v hudebním nastudování Kryštofa Marka a v choreografii Lukáše Vita měla premiéru 13. května. Nestárnoucí příběh inspirovaný Shakespearovou tragédií *Romeo a Julie* spolu s hudbou geniálního skladatele Leonarda Bernsteina s náročnými tanečními čísly řadí tento muzikál k vrcholům hudebního divadla. Od prvního uvedení tohoto muzikálu na Broadwayi letos uplynulo 60 let, u nás se přitom dosud dočkal jen šesti inscenací.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

IVAN BLATNÝ

(21. 12. 1919 až 5. 8. 1990) byl český básník, překladatel a esperantista. Jako člen komunistické strany byl Ivan Blatný v roce 1948 vyslán do Londýna, odkud se již nevrátil. Život v exilu však nesl velmi těžce, zhoršilo se mu jeho psychické onemocnění a neuměl anglicky.

V roce 1954 byl trvale umístěn v psychiatrické léčebně v Claubury Hospital v Essexu s diagnózou paranoidní schizofrenie, poté v ústavu v Ipswichi a nakonec v Clacton-on-Sea, kde zemřel na rozedmu plic. Roku 1977 se seznámil se zdravotní sestrou Frances Meachamovou, která poslala jeho tvorbu do Kanady do nakladatelství ,68 Publishers Josefa Škvoreckého a Zdeny Salivarové, kde vyšel výbor jeho tvorby pod jménem *Stará bydliště*. Vydání této sbírky Ivana Blatného velmi povzbudilo a začal pracovat na další sbírce (*Pomocná škola Bixley*).

Jeho popel byl v roce 1991 převezen do Brna, kde je pohřben na Ústředním hřbitově.

Literární oddělení DILIA zprostředkovalo připravované souborné vydání Blatného díla v nakladatelství Druhé město.

JOSEF VÁCHAL

(23. 9. 1884 až 10. 5. 1969) byl významný český malíř, grafik, ilustrátor, sochař a řezbář, ale i spisovatel a básník. Jeho strýcem byl malíř Míkoláš Aleš. Po nástupu komunistického režimu se postupně dostával do kulturní i společenské izolace a jeho dílo se na veřejnosti téměř neobjevovalo. Dožíval v zapomnění na rodinném statku své družky, malířky a grafičky Anny Mackové ve Studeňanech. Po znárodnění statku, kde místní družstvo zřídilo traktorovou stanici, byl vystěhován do nepohodlných hospodářských místností a přežíval v nedostatku, závislý na darech mecenášů a náhodných příjmech. V 60. letech 20. století začal postupně zájem o jeho dílo narůstat.

Po roce 1926 si do olova vyryl devět abeced gotizujícího písma, kterými tiskl své bibliofilie. Pro výjimečnost a exkluzivitu těchto písem zůstávají Váchalovy návrhy spíše fascinujícím dokumentem doby a tvůrce, využívají se jen sporadicky.

Rozsah a význam Váchalova díla mohl být pro veřejnost skutečně znovuobjeven a doceněn až po roce 1989. Roku 1993 nakladatelství Paseka, kterému dal jméno, otevřelo v Litomyšli muzeum Josefa Váchala Portmoneum, umístěné v domku Váchalova přítele Josefa Portmana. Interiér domku si nechal Portman ve 20. letech vyzdobit právě od Váchala.

Josef Váchal je pochován na hřbitově v Radimi.

Váchalovo nejslavnější literární dílo, *Krvavý román*, vyšel prostřednictvím Literárního oddělení DILIA německy v překladu Ondřeje Cikána v Österreichische Nationalbibliothek.

LAĐIŠLAV MŇAČKO

(29. 1. 1919 až 24. 2. 1994) byl nejpřekládanější slovenský spisovatel a novinář, jeho knihy vyšly ve dvaceti šesti jazycích. Aktivně se účastnil druhé světové války v řadách partyzánů. Časově však nestihl povstání na Slovensku a proto se připojil k partyzánskému hnutí na východní Moravě, k ploštinské skupině. Na začátku 50. let patřil jako jeden z oddaných komunistickému režimu k nejprominentnějším novinářům. S postupem času však nejen ztratil nadšení pro komunismus, přiřadil se dokonce k jeho nekompromisním odpůrcům. Jeho novela *Jak chutná moc* z roku 1967 je otřesné podobenství, jak hypnotizující moc může mít totalitní režim.

Na počátku 60. let popsal zákulisí politických procesů 50. let v knize *Opožděné reportáže*, jejíž význam bývá srovnáván dokonce s pracemi Alexandra Solženicyna.

Ladislav Mňačko je pohřben v slovenské obci Lukovištia v okrese Rimavská Sobota.

Literární oddělení DILIA zprostředkovalo vydání Mňačkových knih *Jak chutná moc*, *Smrt má jméno Engelchen*, *Soudruh Munchhausen*, *Opožděné reportáže* a *Noční rozhovor* ve slovenském nakladatelství Európa.

ZDENĚK HANKA

(20. ledna 1956) se ve svých šedesáti letech cítí být mladíkem s neutuchající invencí. Narodil se na Jižní Moravě, odtud možná pramení jeho temperament a zpěvnost. Od školních let žil v Praze a zde patrně hledejme prameny jeho inspirací a kreativity. Od konce devadesátých let žije v Kanadě a tadý

jsou pravděpodobně kořeny jeho smyslu pro dobrodružství. Profesi je lékař, který v Kanadě působí jako záchranář a pohotovostní specialista v oblastech s extrémními podmínkami, takže o témata nemá nouzi. Sám o sobě říká, že seznámení se s řadou oborů lidské činnosti je samo o sobě velkou inspirací, pak prý stačí jen zapsat, co mu diktuje do pera život.

Jeho knihy nepostrádají dobrodružnou zápletku, která zajišťuje čtivost těchto příběhů. Kromě toho nalezneme pod povrchem ve všech jeho novelách, povídkách či poezii hlubší sdělení, které vybízí k zamyšlení. V knihách Zdeňka Hanky najde proto svou vlnovou délku jak čtenář, který se chce jen pobavit strhující látkou, tak i ten, kdo hledá otevřené otázky etické povahy skryté pod povrchem. Jeho čeština je navzdory životu v Kanadě barvitá, přesná a výstižná, příběhy mají náležitou stavbu a pointy jsou provokativní. Autor si je vědom toho, že jeho knihy mohou ležet stranou osvětleného proudu nejvíce kupovaných knih. Drží se však několika pravidel, která nemíní opustit. Jedno z nich je úsloví Nemáš-li co říci, mlč. Druhé vnitřní motto sám Hanka vyjádřil slovy – Budu raději, když se mi podaří zasadit jeden strom, než dvacet jednoletých bylin.

Zatímco vzdálenost může být pro autora atraktivní z hlediska inspirace, Zdeněk Hanka naráží na problém nemožnosti přímého kontaktu s čtenáři a nakladatelstvími, ale zaznamenává výrazný nárůst zájmu o své knihy, kdykoli je v České republice a přijímá pozvání k mediálním vystoupením (*Radiožurnál, Všechnopárty, Vlna z Brna, Literární revue 333, Rozhlas Bratislava, Televizní vysílání Prievidza*), rozhovorům pro časopisy (*OL4U, Vaše literatura*) nebo živým besedám (*Gymnázium Josefa Škvoreckého, Základní škola Osek nad Bečvou, Nakladatelství Martinus*).

Třebaže Hanka žije v Kanadě, cítí se být ryze českým autorem a chce psát pro české čtenáře. Říká, že pod tím symbolickým stetsonem je pořád český kluk. Překlad jeho částečně autobiografického románu *Partitura pro srdce (Swing for the Heart)* si však zvolna a úspěšně razí na portálu inkitt.com https://www.inkitt.com/stories/action/63710?ref=v_792527ee-2ba7-4334-a717-daacbc77764f mezi čtenáře zcela bez reklamy.

Zdeněk Hanka je autor, který má co říct. Dilia zprostředkovala vydání jeho knihy *Dopis do ticha*, v nakladatelství Alpress, které chystá i vydání dalšího románu *Strážek malachytu*.

Alena Jakoubková

Rozhovor

TATJANA JAMNIK

BONDY SE MI
PŘEKLÁDÁ
POMĚRNĚ HLADCE
A RYCHLE, PROTOŽE
SE MI PODAŘILO NA
NĚJ NAPOJIT, JE MI
IDEOVĚ BLÍZKY

Překládání a propagování české literatury se věnujete systematicky, za to vám patří velký dík nás všech. Co nebo kdo vás k české literatuře přivedl, napomohla rozhodnutí četba nějakého oblíbeného českého autora?

Přiznám se, že jsem dlouho ani moc nevěnovala pozornost tomu, z které země autor pochází, odmalička jsem prostě četla všechno, co mi přišlo do ruky... Národnosti jsem si vlastně začala všimnout až na fakultě, když jsem se začala učit jazyk. Pamatuji si, jak jsem byla překvapená, když jsem si najednou uvědomila, že Ludvík Aškenazy, můj oblíbený autor z dětství, byl vlastně Čech... Uvědoměleji a systematictěji jsem českou literaturu začala číst na lektorátu češtiny, který v druhé polovině 90. let vedla dr. Helena Poláková, nesmírně vzdělaná žena, která nás neučila jen jazyk, ale i literaturu, dějiny umění, české dějiny, teorii literárního překladu... Tím, že nás informovala o současné české literatuře (každá hodina začínala přehledem časopisu *Nové knihy*), nás motivovala k vlastnímu zkoumání aktuální knižní produkce. Pořádala rovněž fakultativní překladatelský kroužek, na kterém jsme individuálně nebo společně překládali poezii, úryvky prózy, dramata, eseje a pak jsme své překladatelské pokusy společně rozebírali a pod pečlivým okem dr. Polákové objevovali, co se v překladu smí a co se nesmí. Dr. Poláková byla mou největší inspirací a zůstává mým vzorem. Neovlivnila mě jenom jako bohemistku, nasměrovala mě na dobrodružnou cestu, kterou kráčím už skoro 20 let. To, co jsem se naučila od ní, se mi pořád hodí v překladatelské, editorské a nakladatelské praxi.

Koho z klasiků české literatury máte nejraději a proč? Ke komu se stále ráda vracíte?

V posledních letech sice čtu spíše současnou literaturu. Ale ráda se například vracím ke Karlu Čapkovi. Momentálně kvůli naší knižní edici věnované fantastice trochu více čtu jeho knihy z žánru sci-fi. Má to ohromnou

imaginativní sílu! A jaké hluboké pochopení lidí a světa! Třeba *Továrna na absolutno*. Čapek tu antiutopii napsal před skoro sto lety, ale pořád je to aktuální. Svět se mění, lidé zůstávají stejní – odedávna si kladou stejné otázky. Dobrá fantastika je vždycky o člověku, o lidské přirozenosti.

Nedávno vyšly vaše překlady beletristických děl Egona Bondyho, říkáte jste, že tento nesmírně originální spisovatel je vaše srdcová záležitost. Kde a v čem se s ním umělecky setkáváte a jak moc těžké bylo jej překládat?

Bondyho obdivuji za to, že psal tak nekonvenční texty, že ignoroval pravidla a prostě psal tak, jak chtěl psát, a o tom, o čem chtěl psát. A také za to, že psal poctivě, tedy nic nepředstíral, psal o tom, co mu leželo na srdci, co ho trápilo. Asi kvůli té upřímné angažovanosti byl schopen naznačit témata, která se v dnešní době zdají aktuálnější, než byla v 70. a 80. letech 20. století. Tedy přitahuje mě hlavně na ideové úrovni, sama také přemýšlím, že nás ten konzumní svět daleko nepřivede a jak by se to dalo změnit. Největší trému jsem měla u překladu filozofických úseků. Měla jsem strach, že tam něco zkazím, že si nevšímnu skrytého odkazu na nějaký filozofický zdroj. Ale jinak se mi Bondy překládá poměrně hladce, rychle se mi podařilo na něj napojit, protože je mi ideově blízký. Já jsem totiž také idealistka, věřím v člověka.

Překládání je osamělá práce, kam utíkáte od psacího stolu, abyste si odpočinula? Jaká byla vaše první přeložená kniha? Přemýšlela jste i o napsání autorských věcí, nebo vám toto reprodukované umění prozatím vyhovuje?

U překládání se nikdy necítím osamělá, protože v duchu vždycky diskutuji s autorem. Ve volných chvílích se nejraději scházím s přáteli. A každodenně se starám o zvířata, zvířata jsou nesmírně vděčné bytosti. Můj

překladatelský křest bylo *Utrpení oddaného všiváka* Alexandry Berkové. Příznám, že jsem si tu první knihu vybrala trochu kvůli tomu, že se mi zdála krátká a tím pádem ovladatelná. Ale samozřejmě to byl omyl, byl to jeden z mých nejsložitějších překladů. Ten text je ve skutečnosti strašně zkonzenzovaný, zhuštěný, tam není ani jedno zbytečné slovo, Berková je opravdu mistryně slova. Ještě pořád se mi stává, že si knihu přečtu, ale tak celkově si ten obsah uvědomím až během překládání. Překlad je nejdůkladnější způsob čtení, je hezké podívat se do spisovatelovy pracovny. Berková zůstává moje nejoblíbenější česká autorka, kromě Radky Denemarkové – dva nesmírné talenty, jejich knihy jsou útěcha pro mé srdce. Psala jsem odkaziva, ale v posledních letech na psaní bohužel už nemám tolik času, takže už nějakou dobu intenzivně přemýšlím, jak reorganizovat svou práci, abych se mohla zase pořádněji využít i autorsky. Nejen kvůli potřebě vyprávět nebo kvůli duševní hygieně, ale hlavně proto, že psaní přináší obrovskou satisfakci – i když je to obrovská dřina, nebo právě proto. Jinak mi básnické a spisovatelské zkušenosti v překládání hodně pomáhají, hlavně rekonstruovat autorův proces tvorby a jeho záměr. A spisovatelské sklony mi asi pomáhají vžít se do knihy. Když překládám nějakou knihu, tak mám vždycky trochu syndrom herce, který se v období natáčení filmu ani ve volných chvílích nedokáže úplně odpoutat od své postavy.

Je pro vás snadnější překládat autora, kterého osobně neznáte (třeba už nežijícího), nebo současného autora, s nímž můžete jeho slova i pocity konzultovat, pokud využíváte této možnosti?

Myslím si, že to, jestli překládám žijícího nebo nežijícího autora je v podstatě jedno, protože během překladu se vždycky soustředím na text – fyzická osoba se nějak stává irelevantní. Text funguje díky tomu, co se autorovi v něm podařilo sdělit. Ideální překlad by na čtenáře cílového jazyka měl působit tak jako originál na čtenáře zdrojového jazyka. Takže obvykle mi stačí konzultace s rodilým mluvčím znajícím zásady

fungování jazyka. Samozřejmě některé věci umí vysvětlit jen autor, proto kontaktu s ním nikdy neunikám. „Své“ autory moc ráda poznávám naživo, ale spíše proto, že mě zajímají jako lidé. I když je pravda, že pokud autora znám osobně, tak mi to dává větší jistotu, usnadňuje to moje překladatelská rozhodnutí.

Co je nového ve Slovincu, jak vypadá tamní kulturní literární život v létě? Jaký současný autor i zahraniční vás v poslední době nejvíce zaujal?

V Lublani je pořád dost akcí, také v létě. Každé léto probíhá projekt „Knihovna pod korunami dřev“ (*Knjižnica pod krošnjami*), kde se na ojedinelých místech dá půjčovat a číst knížky v příjemném prostředí pod širým nebem (v parku nebo na nábřeží) a večer jsou autorská čtení. Jinak ty zajímavější, tvůrčí věci se u nás dějí spíš na okraji kultury – zaujal mě například projekt pro mladé autory „IGNOR“ pod vedením básníka Dejana Kobana. Slovincský mainstream ani nesleduji, protože jen reprodukuje nápady vznikající na okraji, a vlastně mu mám za zlé, že tlačí vynikající autory na okraj a záměrně je skrývá před cizinou. Slovincský mainstream je jedna obrovská Potěmkinova vesnice.

Ze současných slovincských autorů jsem v poslední době znova přečetla román *Temná hmota* (*Temna snov*) Iztoka Osojnika, který je českým čtenářům znám spíše jako básník, ale píše i skvělou prózu. Z cizích autorů mou pozornost upoutala britská autorka srílanských kořenů Minoli Salgado – zrovna vydáváme překlad jejího románu *A Little Dust on the Eyes*, ve kterém na pozadí občanské války na Srí Lance a blížícího se tsunami krásně rozpracovala téma kolektivní paměti.

TATJANA JAMNIK

Je známá slovincská překladatelka, nar. v r. 1976 v Lublani. Absolvovala slovincskou filologii na lublaňské univerzitě, v l. 2002–2004 lektorka slovincského jazyka na Masarykově univerzitě v Brně. Překládá z jazyka polského a českého. V roce 2009 obdržela za překlad *Spalovače mrtvol* L. Fukse Cenu pro mladého překladatele (*Priznanje za mladega prevajalca*). S lublaňskou bohemistikou spolupracuje jako členka odborné komise pro studentskou překladatelskou soutěž překladů z češtiny. Vede také českou část překladatelské dílny vedené organizací Javní sklad za kulturní dejavnosti. V neposlední řadě je také vedoucí nakladatelství *Kulturně-umělecké sdružení Police Dubové*. Dosud vydala u různých nakladatelství následující překlady českých autorů: Alexandra Berková: *Utrpení oddaného všiváka* (*Trpljenje vdanega zmeneta*, 2004), *Knížka s červeným obalem* (*Knjiga z rdečimi platnicami*, 2016), *Temná láska* (*Temna ljubezen*, 2012); Miloš Urban: *Sedmikostelí* (*Sedem cerkva: Gorki roman iz Prage*, 2006), Radka Denemarková: *Peníze od Hitlera* (*Denar od Hitlerja*, 2010), *A já pořád kdo to tluče* (*Jaz pa vprašam, kdo to tolče*, 2013), *Kobold* (2013) a *Příspěvek k dějinám radosti* (*Prispevek k zgodovini radosti*, 2015); Pavel Brycz: *Patriarchátu dávno zašla sláva* (*Patriarhata davno minula slava*, 2008), Ladislav Fuks: *Spalovač mrtvol* (*Sežigalec trupel*, 2008), Egon Bondy: *Bratři Ramazovi* (*Bratje Ramazovi*, 2014) a *Invalidní sourozenci* (*Invalidna sorojenca*, 2017), Jakuba Katalpa: *Němci* (*Nemci*, 2014).

Vydané knihy

ČEŠTÍ AUTOŘI

Ladislav Mňačko
SOUDRUH
MUNCHHAUSEN

Vydavatelstvo Európa

Božena Šimková, Alena Janoušková Vančurová (il.)
ANĚ A KUBA MAJÍ
KUBÍČKA

Motto

Jakub Deml

Korespondence Jakuba Demla
a F. X. Šaldy
POZORNÉ SRDCE
Ústav pro českou
literaturu AV ČR

Soňa Červená
STÝSKÁNÍ ZAŽEHNÁNO
Academia

Jaromír John
VEČERY NA SLAMNÍKU
Host

Ludvík Kundera
V MEANDRECH
DRAMATURGIE
JAMU

František Novotný
O PLATONOVÍ – DÍL TŘETÍ
Nová akropolis

František Novotný
O PLATONOVÍ – DÍL TŘETÍ
Nová Akropolis

František Novotný
O PLATONOVÍ – DÍL
ČTVRTÝ
Nová Akropolis

Marie Kubátová,
Helena Zmatlíková (il.)
JAK KRAKONOŠ
S TRAUTENBERKEM VEDLI
VÁLKU
Artur

Ota Pavel
JAK JSEM POTKAL RYBY
Comment j'ai rencontré les
poissons
Olivier Desmettre

Viktor Fischl
HOVORY S JANEM
MASARYKEM
Garamond

Marek Hladký, Jitka Hladká
MAGICKÝ AUTOBUS
Grada

Marek Hladký, Jitka Hladká
JDEME DO ŠKOLY!
Grada

PŘEKLADY

Aloys a Hana Skoumalovi,
Dušan Kállay (il.)
Lewis Carroll
ALENKA V KRAJI DIVŮ A ZA
ZRCADLEM
Slovart

Eva Pilařová
Joseph Joffo
Z PAŘÍŽE DO PAŘÍŽE
Mladá fronta

Vlasta Tafelová, Luděk Bárta (il.)
James Krüss
TÍM TOLAR ANEB PRODANÝ
SMÍCH
Albatros

Aloys a Hana Skoumalovi,
Adolf Born (il.)
Rudyard Kipling
KNIHY DŽUNGLÍ
Slovart

Tomáš Korbař
Dick Francis
NERVY
Knižní klub

Eva Masnerová
Stephen Crane
MODRÝ HOTEL A JINÉ
PRÓZY
Take Take Take

Bohumír Polách, Milan Fibiger (il.)
Jahann David Wyss
ŠVÝCARSKÝ ROBINSON
Triton

Josef Forbelský, Boris Jirků (il.)
Gabriel García Márquez
PODZIM PATRIARCHY
Vltavín

Nabízíme

HERMAN MELVILLE. CRITICAL LIVES / HERMAN MELVILLE. ROZHODUJÍCÍ ŽIVOTY

Kevin J. Hayes

Americký novelista a básník Herman Melville je považován za jednoho z nejslavnějších a nejúspěšnějších spisovatelů. Narodil se v roce 1819 v New Yorku a získal uznání na poli světové literatury s jeho odvážným tvůrčím stylem a jeho veledílem *Bílá Verlyba*. Tento životopis sleduje Melvillova slavná díla a popisuje jeho profesní a osobní život.

Kevin J. Hayes zkoumá znovuobjevený zájem o Melvillovo dílo třicet let po jeho smrti v souvislosti s koncem první světové války a vzestupem modernismu. Zkoumá skladbu a recepci Melvillových děl a zařazuje i jeho první dvě knihy *Typee* a *Omoo*, jeho ambicióznější díla a krátké povídky, romány, které napsal během posledních čtyřiceti let jeho života.

Knihla zahrnuje množství nových informací o Melvillově životě a době, ve které žil, Hayes nabízí soustředěný vhled do života této slavné osobnosti někdy nepochopeného básníka.

Kevin Hayes je emeritním profesorem angličtiny na Univerzitě v Central Oklahoma, který v současnosti žije v Toledu ve státě Ohio. Je autorem několika knih včetně životopisů George Washingtona, Thomase Jeffersona a Edgara Allana Poea.

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

Spolupráci DILIA s Národním filmovým archivem je již možné považovat za tradiční. Tato spolupráce je založena nejen na uzavřených rámcových smlouvách, které nositelům práv zajišťují odměnu za užití filmů vyrobených do 31. 12. 1964, ale také na zprostředkování individuálních licencí v případech užití, která nejsou předmětem zmínovaných rámcových smuv.

To je i případ vydání filmů, které Národní filmový archiv převedl do digitální podoby a vydává je na DVD a Blue-ray jako kompilace – tedy s bonusovým filmovým materiálem, který tematicky na „hlavní“ film navazuje. Některé z titulů, ke kterým DILIA zajistila pro NFA licenci, uvádíme dále.

KOMPILACE DVD A BLUE-RAY

Adéla ještě nevečeřela – bonusový materiál:

Setkání (1953)

Lovci lebek (1953)

Adelheid – bonusový materiál:

Hospodaření s elektřinou (1950)

Posádka na štítě (1956)

Dobrý voják Švejk, Poslušně hlásím – bonusový materiál:
Prostřáček (1945)
V pátek ráno (1957)
Kulturní přehled č. 6 (1953)

Případ pro začínajícího kata, Postava k podpírání – bonusový materiál
Auta bez domova ((1959)
Krabice filmu (1958)
Nezvaný host (1969)
Kočičina (1960)
Černobílá Sylva (1961)

Krakatit, Bílá nemoc – bonusový materiál
Továrna na iluse (1938)
Hugo Haas (1964)
Havran a želva (1948)
Železný klobouk (1961)
Světlo proniká tmou (1931)
Sál ztracených kroků (1960)
Poslední léta (1963)
Atom na rozcestí (1947)

Rozhovor

S MARKEM JURÁČKEM, SYNEM REŽISÉRA A SCÉNÁRISTY PAVLA JURÁČKA

*PŘÍPAD PRO ZAČÍNÁJÍCÍHO
KATA NATOČENÝ V ROCE
2017 BY VYPADAL ÚPLNĚ
STEJNĚ. JE STEJNĚ
AKTUÁLNÍ DNES JAKO
V ROCE 1969.*

Dílo Vašeho tatínka v několika posledních letech zažívá novou vlnu zájmu: V loňském roce byly jeho filmy *Postava k podpírání* a *Případ pro začínajícího kata* restaurovány do digitální podoby, letos je NFA vydává na DVD, v Divadle Na zábradlí se úspěšně hraje představení *Zlatá šedesátá*, vycházející z jeho deníků. **Filmy a texty Vašeho otce bývají přitom tradičně interpretovány hlavně jako ilustrace absurdity života v totalitním režimu. Čím myslíte, že diváky a čtenáře oslavují dnes?**

Vše rozpoutalo v roce 2003 vydání části tátových deníků Národním filmovým archivem. Ta kniha byla velice čtivá, a proto také úspěšná a tím v podstatě začal nový zájem o tatínkovo dílo. Myslím si, že dnešní diváci a čtenáři zjišťují, že Vámi zmíněná absurdita života v totalitním režimu je velmi snadno přenositelná do dnešní doby. Máme sice už přes pětadvacet let svobodu, ale naše doba vytváří stejně bláznivé absurdity a nesmysly. Asi nejlépe to okomentoval před několika lety můj tehdy asi devítiletý syn při neustálém a nekončícím vyplňování stále stejných formulářů na různých místech motolské nemocnice. Když po něm bylo požadováno poněkoli-káté to samé, okomentoval to slovy: „To je jako v tom dědově filmu s tou kočičkou...“. Tenkrát to byl boj s totalitním režimem, dnes vedeme podobně absurdní boje každý den, a proto si myslím, že jsou tyto filmy a knihy stále aktuálnější, i když popisují události staré téměř padesát let.

Váš tatínek se na konci šedesátých let proti tehdejšímu režimu vymezil snad nejostřeji ze všech československých režisérů, později jako jediný z nich podepsal Chartu 77, čímž si zcela uzavřel možnost další tvorby. Litoval někdy tohoto svého rozhodnutí?

Popravdě jsme se o tom nikdy moc nebavili. Nemyslím si ale, že by toho někdy litoval. Myslím si, že by nedokázal žít tak jako ti, kteří se vstupem sovětských vojsk tehdy vyjádřili souhlas jenom proto, aby mohli nadále pracovat. Zcela logicky poté následoval podpis Charty 77 a jeho nucený odchod do exilu. Ovšem žít v Německu táta tehdy nedokázal a po šesti letech se vrátil domů do Československa. Spousta lidí si tehdy myslela, že musel StB něco podepsat, aby se mohl vrátit, ale nic takového neexistovalo. Jeho složka u StB je v podstatě dost nudné čtení. On chtěl žít prostě v Praze i za cenu toho, že nemohl vykonávat svou práci. Ale nebyla to lítost nad tím, co udělal, byl to nesmírný smutek a stesk, který ho k tomuto rozhodnutí donutil.

Pavel Juráček se konce režimu, proti kterému bojoval, bohužel nedožil. Zemřel roku 1989 krátce před revolucí. Co myslíte, že by říkal na polistopadový vývoj? Jak by vypadal *Případ pro začínajícího kata* natočený v roce 2017?

No myslím si, že by byl polistopadovým vývojem dost znechucený. Teď to bude znít jako klišé, ale vše, proti čemu svůj celý život bojoval, by se mu v devadesátých letech doslova vysmívalo do obličej. On přece nebojoval jen proti totalitnímu režimu, tomu se prostě tenkrát nedalo vyhnout. To, co pro něj bylo nejdůležitější, byl boj proti lidské hlouposti, leváctví, nespravedlnosti. On byl velmi moudrý a šlechetný člověk a to se po revoluci příliš neno-silo. A jak by vypadal *Kat* natočený v roce 2017? Myslím si, že úplně stejně, proč ho měnit? Vždyť je stejně aktuální dnes, tak jako v roce 1969. A neza-pomeňme, že se jedná o adaptaci knihy, kterou Jonathan Swift napsal v roce 1726! Takže jde o příběh starý téměř 300 let a stále srozumitelný.

Ve filmu Martina Šulíka Klíč k určování trpaslíků, adaptaci tatínkových deníků, jste ztvárnili právě postavu Pavla Juráčka. Jaké bylo hrát vlastního otce?

Původně jsem ho hrát neměl, ale s trochou nadsázky lze říct, že prostě nikoho nenašli, tak poprosili mě. Já to nijak zvlášť neprožíval, Martin mi prostě řekl, co ode mě potřebuje a já to udělal. Bylo to takové polodokumentární, nemusel jsem do toho dávat emoce. To bych ani pořádně neuměl, nejsem herec. Co ale bylo zajímavé, to bylo to pohybování v dobových dekoracích, ve kterých jsem jako dítě vyrůstal. Byly samozřejmě jiné, někdy jsem se i s Martinem trochu hádal, ale bylo to jeho vidění a jeho film, takže to bylo v pořádku. Nakonec si spousta lidí myslela, že se jedná o skutečné staré záběry, které někdo našel a sestříhal. Dokonce jsem tehdy potkal na ulici Jana Kališe, který mi po zhlédnutí Šulíkova filmu řekl: „Člověče Marku, ty jsi tomu tátovi tak neuvěřitelně podobnej.“ a já mu musel vysvětlit, že v tom filmu to jsem já a ne Pavel.

Knihovna Václava Havla začala v roce 2014 vydávat sebrané dílo Pavla Juráčka. Jak daleko je v současnosti tento projekt? Co všechno již vyšlo a co se chystá?

To je spíš otázka na Pavla Hájka, který se tatínkova díla ujal. Zatím vyšly 3 knížky. *Prostřednictvím Kočky*, *Situace vlka* a *Postava k podpírání*. Ve spolupráci s NFA vyšla ještě kniha *Ze života tajrlíků*. Co dalšího knihovna vydá nevím. Určitě to budou další scénáře, ale hlavně nalezená korespondence. Tam by mohlo být ještě spousta zajímavých materiálů.

Projekt prý tehdy odstartoval tým, že jste do Knihovny Václava Havla přinesl šest krabic s otcovou pozůstalostí. Co pro Vás tehdy bylo podílem? Podílíte se i nadále na vydávání sebraného díla?

Máte např. vliv na jeho podobu? Co pro Vás vlastně obnášejí „dědické“ povinnosti obecně a co Vás motivuje k tomu, starat se o odkaz svého otce a propagovat jej?

Víte, Pavel Hájek se tehdy na mě obrátil s prosbou o materiály týkající se scénáře *Situace vlka*. Musel se chudák sám těmi banánovými krabicemi probrat, aby našel, co hledal. Tenkrát mě napadlo, že by to bylo fajn, kdyby se zrovna Knihovna Václava Havla postarala o tatínkovu pozůstalost. Tatínek se s Václavem Havlem kamarádil a já s ním byl dokonce jako malý kluk několikrát za Havlem na Hrádečku. Ale bál jsem se to panu Hájkovi navrhnout. Vtipné bylo, že mi to Pavel Hájek také chtěl navrhnout, ale také se zdráhal. Takže po tom, co jsme se oba dva přestali bát, tak jsme se dohodli a myslím, že to bylo správné rozhodnutí. Myslím si, že přenesením mé „dědické“ povinnosti na tuto Instituci jsem tatínkovi udělal asi tu nejlepší službu. Vždycky toužil, aby mu vyšla kniha, román. A přesně to se mu teď začíná plnit díky Knihovně VH, nakladatelství TORST a NFA. Myslím, že by z toho měl táta radost.

Rozhovor vedla Jana Michalíková

PAVEL JURÁČEK

byl český filmový režisér, scenárista a producent, výrazný představitel české nové vlny 60. let.

Narodil se roku 1935 v Příbrami. V letech 1953–1956 studoval žurnalistiku a češtinu na tehdejší Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, ze studií byl ale vyloučen. V letech 1957–1961 studoval dramaturgii na pražské FAMU, formálně však ani toto studium nedokončil. V letech 1962–1970 pracoval jako dramaturg ve Filmovém studiu Barrandov. Natočil dva samostatné autorské filmy *Každý mladý muž* a *Případ pro začínajícího kata*, spolupracoval na snímcích Hynka Bočana, Karla Zemana či Jana Schmidta. V letech 1969–1970 vedl ve

Filmovém studiu Barrandov producerské centrum (*Skřivánci na niti, Ovoce stromů rajských jíme, Případ pro začínajícího kata*).

Počátkem 70. let byl pro svůj projevovaný nesouhlas se sovětskou okupací z Barrandova propuštěn. Po podpisu Charty 77 byl vyslýchán StB a nakonec donucen k odchodu do SRN (1977–1983). V Německu ani po návratu do Prahy se mu již v umělecké tvorbě nepodařilo pokračovat. V květnu 1989 zemřel na rakovinu.

Premiéry

Níže naleznete souhrn premiér, resp. obnovených premiér děl zajištěných mediálním odd. DILIA.

**ROZHLASOVÉ ČETBY
A INSCENACE:**

ZEMĚ SNIVCŮ

autor: **Alfred Kubin**
Český rozhlas Brno

KRÁL SE ZLATOU MASKOU

překlad: **Oskar Rerindl**
Český rozhlas Brno

PANÍ DOLLOWAYOVÁ

překlad: **Kateřina Hilská**
Český rozhlas Brno

BRUCE-PARTINGTONOVY DOKUMENTY

překlad: **Eva Kondrysová**
Český rozhlas Plzeň

DOCELA MALÉ A DOCELA VELKÉ TAJEMSTVÍ

autor: **Johannes Mario Simmel**
překlad: **René J. Tesař**
Český rozhlas Praha

OTČINA

autor: **Robert Harris**
Český rozhlas Praha

LATERNA MAGIKA, PO ZKOUŠCE, NEVĚRA, MALBA NA DŘEVĚ

autor: **Ingmar Bergman**
Český rozhlas Praha

PROTISVĚTLO

autor: **Georg Sander**
Český rozhlas Olomouc

RUKOPIS NALEZENÝ V KAPSE

autor: **Julio Cortázar**
Český rozhlas Brno

ŽIVÁ VODA

autor: **Marcel Pagnol**
Český rozhlas Praha

ODPADY – ODPAD VE SVĚTĚ NETUŠENÝCH VEDLEJŠÍCH ÚČINKŮ

autor: **Thomas Hylland Eriksen**

překlad: **Daniela Sobková Zouňková**

Český rozhlas Praha

PODIVUHODNÝ PŘÍPAD DAVIDSONOVÝCH OČÍ

překlad: **Vladimír Svoboda**

Český rozhlas Praha

LITERÁT A LITERATURA

překlad: **Jitka Bodláková**

Český rozhlas Olomouc

BERYLOVÁ KORUNKA

překlad: **Zora Wolfová**

Český rozhlas Olomouc

AUDIO NOSIČE:

Z DENÍKU KOCOURA MODROOČKA

autor: **Josef Kolář**

GMP Group s.r.o.

ABY SE DĚTI DIVILY

autor: **Zdeněk Mikulka**

GMP Group s.r.o.

ŠPALÍČEK

autor: **František Hrubín**

GMP Group s.r.o.

KLUB SEBEVRAHŮ

překlad: **Břetislav Hodek**

Radioservis, a.s.

AUDIOKNIHY:

OREL MEZI VLKY ORLOVA KOŘIST ORLOVO PROROCTVÍ

překlad: **Ludmila a Tomáš**

Havlíkovi

Bookmedia s.r.o.

DENÍK AMERICKÉ MANŽELKY

překlad: **Tomáš Korbař**

Bookmedia s.r.o.

NEZNÁLKOVY PŘÍHODY

autor: **Nikolaj Nikolajevič**

Nosov

TYMPANUM, s.r.o.

Zastupujeme

JULIO CORTÁZAR

Byl významný prozaik, básník, dramatik, esejista, novinář a překladatel argentinského původu. Narodil se roku 1914 v Bruselu argentinským rodičům, se kterými se v roce 1919 vrátil zpátky do Argentiny. Studoval v Buenos Aires a po studiích působil jako učitel na argentinském venkově. Od roku 1944 přednášel francouzskou literaturu na univerzitě v Mendoze, později se vrátil do Buenos Aires, kde se vyškolil na soudního tlumočníka. V roce 1951, v reakci na perónovský režim, natrvalo přesídlil do Paříže, kde získal místo překladatele při UNESCO. Zemřel roku 1984 na leukémii.

Spolu s Borgesem a Casaresem je považován za tvůrce nové podoby laplatské fantastické povídky. Proslavil se zejména povídkovými sbírkami jako Konec hry (*Final del juego*), Všechny ohně oheň (*Todos los fuegos el fuego*), Osmistěn (*Octaedro*) či Tolik milujeme Glendu (*Queremos tanto a Glenda*). Jeho povídka Babí léto (*Las babas del diablo*) inspirovala režiséra Michalangea Antonioniho k natočení kultovního filmu *Zvětšenina*. V češtině vyšly Cortázarovy povídky v nejucelenější podobě ve výboru *Změna osvětlení*.

Pro Cortázarovu tvorbu je charakteristická kombinace každodennosti s fantastickými prvky, prolínání reality a snu a zpochybňování jejich hranic, typickými motivy jsou úniky do alternativních světů fantasmie a hry. Hra jako symbol hledání ztraceného království, smyslu a absolutní jednoty je pak hlavním tématem Cortázarova významného románu *Nebe, peklo, ráj* (*Rayuela*). Princip hry se tu navíc promítá i do samotného způsobu vyprávění a formy románu, kdy si čtenář sám volí způsob četby a knihu tak spoluvytváří.

DILIA autora zastoupila pro četbu jeho povídek *Rukopis nalezený v kapse*, *Podivné kratochvíle*, *Nikdo za to nemůže*, *Kapela*, *Změna osvětlení* a *Podruhé* v Českém rozhlase

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Kasha Jandáčková – VE DNE V NOCI
Angélica Liddell – A VYDALY SE RYBY VÁLČITI S ČLOVĚKEM (Y los peces salieron a combatir contra los hombres, 2003)
David Johnston – BUSTED JESUS COMIX
Maria Kilpi – TO JE ALE NEMILÉ (Harmin paikka, 2006)
Kateřina Volánková – (NE)CHTĚNÁ ÚTĚCHA
Matěj Randár – OCHUTNEJ ZLÍN (Kabaret o stycích)
Adam Skala – ZÁŘEZ (2016)
Alexandra Bolfová – DĚTI
Alžběta Johanka Novotná – INDIÁNKA
Simona Nyitrayová – SLÁVEKA DRAK
Simona Nyitrayová – VÍTR ZE SLATIN

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Elfriede Jelinek – OBCHODNÍKOVY SMLOUVY
(DIE KONTRAKTE DES KAUFMANNS)
Elfriede Jelinek – O ZVÍRATECH (ÜBER TIERE)
Elfriede Jelinek – Smrt a dívka I – Sněhurka (Der Tod und das Mädchen I – Schneewittchen)
Elfriede Jelinek – Smrt a dívka II – Růženka (Der Tod und das Mädchen II – Dornröschen)
Elfriede Jelinek – Smrt a dívka III – Rosamunda (Der Tod und das Mädchen III – Rosamunde)
Elfriede Jelinek – Smrt a dívka IV – Jackie (Der Tod und das Mädchen IV – Jackie)
Elfriede Jelinek – Smrt a dívka V – Zeď (Der Tod und das Mädchen – Die Wand)
Elfriede Jelinek – Klára S. Hudební tragédie (Clara S. Eine musikalische Tragödie)
Elfriede Jelinek – ON NENÍ JAKO ON (ER NICHT ALS ER)

Elfriede Jelinek – TOTENAUBERG
Elfriede Jelinek – když slunce zapadá, většina lidí konečně odchází z kancelář! (wenn die sonne sinkt, ist für manche schon büroschluss)
Elfriede Jelinek – Balada o třech důležitých mužích a okruhu osob kolem nich (Ballade von drei wichtigen Männern sowie dem Personenkreis um sie herum)
Maxi Obexer – ILEGÁLNÍ POMOCNÍCI (Illegale Helfer, 2015)
Reuven Kalinsky – AMSTERDAM BLOG (2008)
Oren Yaacobi – SKLENĚNÁ STĚNA (Kir zchuchit, 2011)
Hillel Mittelpunkt – NEHODA (Ha-t'una)
David Edgar – TVAR JEDNACÍHO STOLU (THE SHAPE OF THE TABLE, 1990)
Declan Greene – MŮRA (MOTH, 2017)
Albert Ramsdell Gurney – SYLVIE (1995)
Lucas Hnath – A DOLL'S HOUSE, PART 2 (2017)
Anna Jablonská – POHANI
Yehezkel Lazarov – IGLŮ (2013)
Paula Vogel – INDECENT (2017)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Lee Hall – OUR LADIES OF PERPETUAL SUCCOUR (2017)
Sarah Page – PUNTS (2017)
Pirkko Saisio – SLAVA! EHRE. (SLAVA! Kunnia., 2015)

8@8 2017
CYKLUS
SCÉNICKÝCH
SKIC

11. 10. 2017 ve 20:00 hodin ve VILE Štvanice

Katja Brunner:
**'LL WIPE THE TEARS FROM
YOUR DEATH MASK aneb
TŘI MALÉ LHOSTEJNOSTI**

Překlad: Barbora Schnelle

Petr Erbes: KOLÉBÁNÍ

Režie: Kasha Jandáčková

„Protože se o dobru mluví u mnoha kategorií, nebude dobro něčím společným, všeobecným a jedním, neboť pak by se o něm mluvilo jen v jednom přisudku.“

Krátká hra mladé švýcarské autorky a debut českého autora napsaný přímo pro Divadlo LETÍ. Dvě poetická a zároveň velmi provokativní pojednání o stavu dnešní společnosti očima nejmladší autorské generace.

Více informací na www.dilia.cz/8v8 a www.divadlo-leti.cz
Projekt vznikl za podpory Státního fondu kultury ČR
a Správní rady DILIA.

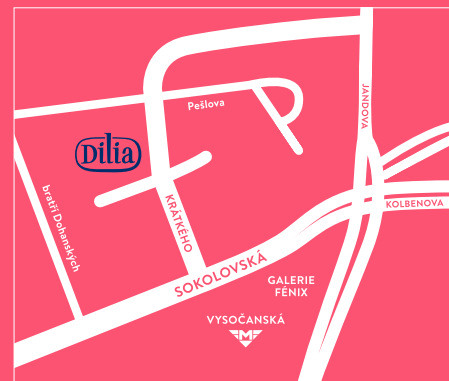

Zapsala jsem se do speciálního antiteroristické divize. Za první měsíc jsme zastavili dva pokusy o velký teroristický útok. Za můj první půl rok jsme v celé jednotce takových útoků zastavili deset a vedle nich ještě několik pokusů menšího rozsahu. Dva z plánovaných pokusů pomohli odhalit Syrští uprchlíci přímo na vlakovém nádraží, kde týdny čekali, co bude dál... z toho jsem měla možná největší radost.

(Kasha Jandáčková: Ve dne v noci)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min. směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.